

ÅRSRAPPORT 2016

TEKNOLOGI FOR ET BEDRE SAMFUNN

Forskning for omstilling og konkurransekraft

Digitalisering og grønt skifte er kraftige drivere for forandring verden over. Ikke bare i teknologi, men også i forretningsmodeller, kommunikasjon og måten virksomheter drives på.

Dette er endringer som i høy grad påvirker SINTEF. Først og fremst fordi vi som forskningsinstitutt skal styrke konkurransekraft i en tid der verdiskapning på nye områder må løftes, til erstatning for langsiktig lavere inntekter fra olje-, gass- og kraftnæringene.

Men vi må også omstille vår egen virksomhet. For å kunne investere i ny forskning, laboratorier, systemer og kompetanse som setter oss i stand til å tilpasse oss nye forretningsmodeller og digital konkurranse, må vi løpende gjøre grep som sikrer at SINTEF drives godt og skaper resultater, også økonomisk.

Etter et meget vanskelig år i 2015 er de økonomiske resultatene i bedring, men de er fortsatt ikke tilfredsstillende. Vi har i 2016 gjennomført betydelige tiltak for å redusere kostnader og drive effektivt, og dette vil fortsette i 2017.

En stor endring i 2016 er opprettelsen av SINTEF Ocean, der vi har samlet mye av SINTEFs forskning rettet mot havrommet i ett, slagkraftig institutt. Jeg har stor tro på at dette vil bidra til at Norge styrker sin posisjon som verdensledende innenfor marin og maritim forskning. I 2017 har vi ambisjon om å gjøre lignende grep for å styrke vår forskning mot olje og gass og mot prosessindustrien.

Faglig har 2016 vært et godt år. Et av høydepunktene var Forskningsrådets tildeling av åtte nye Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME), hvor SINTEF deltar i alle. SINTEF er fortsatt den norske aktør som gjør det best i konkurransen om EUs forskningsmidler. Ikke minst gjelder dette teknologiområder som er sentral for digitalisering.

Aktiviteten rundt å utvikle nye virksomheter fra ideer skapt i SINTEF har tatt seg betydelig opp, og vi har i dag en lovende portefølje av høyteknologiske spin-off-selskaper.

2016 var mitt første år som leder av SINTEF. Jeg er stolt av å lede en organisasjon med så sterke spisskompetansemiljøer i stor bredde, og som jeg opplever som endringsvillig og opptatt av å levere resultater. Ved å kombinere denne kompetansen på tvers i Ett SINTEF kan vi bidra enda sterkere til å fremme vår visjon: Teknologi for et bedre samfunn.

Alexandra Bech Gjørsv

Forsidebildet viser Marianne Bakken (SINTEF) med drone fra prosjektet "Mobile and autonomous sensor systems – Masens".
(Foto: Werner Juvik)

Glimt fra SINTEF-året 2016

- SINTEF samler sin forskning rettet mot havrommet i et nytt institutt, som får navnet SINTEF Ocean. Ambisjonen er å styrke posisjonen som verdensledende forskningsmiljø innenfor marinteknisk og biomarin forskning.
- Norge og Singapore undertegner ti avtaler om forskningssamarbeid, i nærvær av landenes statsoverhoder. SINTEF bidrar med ekspertise for å utvikle store flytende konstruksjoner som bidrar til å møte bystatens plassproblemer.
- Et team av norske, franske og australske forskere er de første i verden som har klart å måle effekten av strålene som treffer hver enkelt kreftcelle. Det gjør at strålebehandlingen kan skreddersys for hver svulst og dermed bli mer effektiv.
- Generalsekretær Ban Ki-moon deler ut en prestsjetung pris i FN-hovedkvarteret i New York. Prisen tildeles SINTEF for lederskap og nyskapende praksis knyttet til klodens miljøutfordringer.
- Norges forskningsråd tildelte nærmere 1,3 milliarder kroner i støtte til åtte nye Forskningscentre for miljøvennlig energi. NTNU og SINTEF deltar i alle sentrene som fikk støtte.
- SINTEF etablerer kontorer i Mo i Rana og i Ålesund, i tett samarbeid med industrien i de to regionene.
- Trondheimsfjorden åpnes som verdens første testområde for førerløse sjøfartøy. SINTEF og NTNU står bak initiativet, sammen med selskaper i Kongsberg Gruppen, Trondheim Havn og Maritime Robotics.
- Telenor, NTNU og SINTEF etablerer forskningssamarbeid om digitalisering. En del av samarbeidet innebærer å etablere et laboratorium for kunstig intelligens og Big Data ved NTNU.
- Det SINTEF-ledede prosjektet EcoGrid EU tildeles EU Sustainable Energy Award. Prisen ble tildelt for etablering av et demonstrasjonsprosjekt for smarte kraftnett på Bornholm.
- Olje- og energiministeren åpner SINTEFs oppgraderte flerfaselaboratorium. Laboratoriet er det største og mest avanserte i sitt slag i verden.

Styrets årsberetning for 2016

SINTEF er et allmennyttig forskningsinstitutt, organisert som en stiftelse med datterselskaper. Gjennom fremragende løsningsorientert forskning og kunnskapsproduksjon skaper SINTEF betydelige verdier for norske og internasjonale kunder, offentlig forvaltning og hele samfunnet. Vår visjon er "Teknologi for et bedre samfunn".

SINTEF hevder seg meget godt på konkurransearenaer innenfor EU og Norges forskningsråd. Dette viser at vi er i en internasjonal forskningsfront som er nødvendig for å levere på vår visjon og bidra til utvikling og verdiskaping for våre kunder.

SINTEF har sin største aktivitet i Trondheim og Oslo, med hovedkontor i Trondheim. Gjennom Stiftelsen og datterselskaper driver SINTEF virksomheter flere steder i Norge. Vi er opptatt av å være tett på industrien, og har i løpet av 2016 etablert virksomhet i Mo i Rana og Ålesund.

SINTEF har et partnerskap og et tett strategisk og operativt samarbeid med NTNU i Trondheim. SINTEF samarbeider også nært med Universitetet i Oslo, og med en rekke andre forskningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt. Samarbeidet bidrar til høy faglig kvalitet og en sterk internasjonal posisjon.

God inntjening for SINTEF i tidligere år har gitt muligheter til å investere i laboratorier og vitenskapelig utstyr, forskningslokaler og egenfinansierte faglige satsinger innenfor prioriterte områder. SINTEF har som mål å levere et godt økonomisk resultat, som reflekterer verdiskapingen og gjør det mulig å gjennomføre ønskede investeringer over tid. De siste årene har vi opplevd press på lønnsomheten, og SINTEF har derfor gjennomført betydelige tiltak for å sikre god drift siden 2014.

Alexandra Bech Gjørvi tiltrådte som ny konsernsjef i SINTEF 1.januar 2016.

Året var fortsatt preget av krevende tider for olje og gass-industrien og shipping. For fastlandsindustri var det positiv utvikling og høy aktivitet i fiskeri og havbruk og byggenæringen. Etter et meget vanskelig 2015 er det økonomiske resultatet for Stiftelsen SINTEF og SINTEF i bedring, men fortsatt ikke tilfredsstillende. Det er gjennomført nedbemanning, arealeffektivisering og andre kostnadsreduksjoner i deler av SINTEF også i 2016. I tillegg er det innledet en prosess for å restrukturere og målrette virksomheten. En stor endring som har bidratt til bedre økonomisk resultat er innføring av nye tjenestepensjonsordninger, som i vesentlig grad har redusert kostnader og uforutsigbarhet.

Strategi og samfunnsoppdrag

SINTEFs samfunnsoppdrag er å utvikle samfunnet gjennom oppdragsbasert forskning og innovasjon. Hovedmålet er at SINTEF skal være et verdensledende forskningsinstitutt, som sammen med kunder i næringsliv og offentlig sektor skaper verdier og utvikler løsninger på noen av vår tids store samfunnsutfordringer. Vår hovedstrategi definerer fem felles satsingsområder hvor norsk industri og norsk forskning har spesielle styrker. Mye av kraften i de tematiske satsingsområdene ligger i å utnytte radikal nyttenking innen muliggjørende teknologier i samspill med næringsrettet innovasjon på områder hvor Norge har spesielle forutsetninger for å lykkes.

Strategien legger stor vekt på "Ett SINTEF", som innebærer å arbeide tverrfaglig og ta i bruk den beste kompetansen fra hele SINTEF for å ivareta samfunnsoppdraget og dekke kundenes behov.

Våren 2016 besluttet styret i SINTEF å starte arbeidet med å samle havromsrelatert forskning i SINTEF i ett institutt, gjennom å slå sammen instituttene MARINTEK, SINTEF Fiskeri og havbruk samt Avdeling for miljøteknologi i SINTEF Materialer og kjemi.

SINTEF Ocean ble operativt fra 01.01.17. Styret ønsker at instituttet

skal bli en attraktiv samarbeidspartner for alle miljøer som er aktive i havrommet, og bidra til at hele SINTEFs brede kompetanse stilles til disposisjon for kundene på dette feltet. Gjennom integrasjonen er det en ambisjon å realisere både faglige, strategiske, markeds- og kostnadmessige synergier for SINTEFs virksomheter i havrommet.

Teknologi for et bedre samfunn

Gjennom høyt faglig nivå og god innsats fra ansatte skaper SINTEF resultater for kunder og samfunn, som bidrar til å realisere visjonen "Teknologi for et bedre samfunn". Her er noen eksempler fra virksomheten i 2016:

I byggebransjen gir digitale hjelpemidler, system og prosesser både bedre samarbeid og kortere byggetid. Forskningsprosjektet SamBim – eller samhandling i byggeprosessen – viser at bedre planlegging, samarbeid mellom fagene før byggingen starter og digitale hjelpemidler som 3D-modellering og Bygningsinformasjonsmodeller (BIM), gjør byggeprosessen både billigere og mer effektiv. Skanska, Fafo, Statsbygg, Link arkitektur og Multiconsult, har sammen med NTNU og SINTEF deltatt i prosjektet som blant annet har brukt Urbygget på campus ved NMBU på Ås som case. Prosjektet, som innførte BIM-kiosker på byggeplassen der både prosjekterende og håndverkere kunne følge byggeprosjektet digitalt, har vist at samfunnet kan spare store summer på riktig bygging første gang og næringen kan bli mer konkurransedyktig ved å ta i bruk digitale hjelpere som bygningsinformasjonsmodeller (BIM), 3D-modeller og sensorteknologi.

SINTEFs trafikkforskere jobber med å forene kunnskap fra hjerneforskning (neuroscience) med folks prestasjoner og atferd i trafikken. Sentrale temaer for forskningen er blant annet risikovillighet, læring, barns- og ungdoms utvikling og prestasjonsevne. Barns sykling i trafikken krever mer enn å holde balansen. Barnet skal oppfatte og tolke trafikkbildet, ta beslutninger og iverksette handlinger innen varierende tids- og avstandsrammer. Det er hele tiden et samspill mellom nevrobiologien og det miljøet barnet lever i. Barnehjernen er i stadig endring med en gradvis utvikling av mange funksjoner som eksempelvis oppmerksomhetskontroll. SINTEF har ledet et prosjekt der målet er å finne ut hvor flinke barna er til bevisst å følge en plan og styre sin oppmerksomhet. Det vil gi føringer for hva sykkelopplæringen i skolen bør fokusere på og gi oss ny kunnskap om når det er trygt for barn å sykle alene i trafikken. Prosjektet ble gjennomført på Trygg Trafikk, Trafikksikkerhetsutvalget i Sør-Trøndelag, Miljøpakken Trondheim kommune og Bodø kommune som oppdragsgivere.

All kraftproduksjon påvirker naturen, spørsmålet er hvordan og hvor mye. Forskningscenteret CEDREN, som er ledet av SINTEF, består av både biologer og teknologer. Senteret har utviklet en metode med navnet "miljødesign". Metoden legger til rette for både kraftproduksjon, laks og annet dyreliv i elver med vannkraftverk. Kort og godt å utrede, utvikle og gjennomføre tiltak som gjør at laks og andre dyr i elven får det bedre, samtidig som tapet i kraftproduksjon blir så lite som mulig. CEDREN er av sentrene i Forskningsrådets ordning med forskningssentre for miljøvennlig energi (FME).

Våren 2016 ble verdens første trefase industriskala eksperiment med olje, vann og gass transportert i samme rør gjennomført i storsløyfa ved SINTEFs Flerfaselaboratorium. Dette er teknologiutvikling som kan bidra til betydelig verdiskaping. Pålitelige trykkfallsprediksjoner er kritisk for optimalt design av lange våtgassledninger. Eksisterende modeller er ikke i stand til å beskrive kompleksiteten i trefase rørstrøm. En eksperimentell kampanje ble gjennomført for å studere trykkfallet ved høye gassrater og små væskemengder, og

ved varierende mengde vann og olje. Forsøkene viser en sterk og kompleks sammenheng mellom trykkfall og andel vann. Måling av disse fenomenene har gitt industrien viktig ny kunnskap og skal studeres nærmere i nye forsøk.

Et team av norske, franske og australske forskere er de første i verden som har klart å måle effekten av strålene som treffer hver enkelt kreftcelle. Det gjør at strålebehandlingen kan skreddersys for hver svulst og dermed bli mer effektiv. Den nyutviklede sensoren er den første i sitt slag, og kan måle stråling ned på kreftsvulstens cellenivå. Det gir legene kontroll på hvor mye skade hver eneste kreftcelle har fått etter en behandling. Den aller første prototypen av sensoren så dagens lys i SINTEFs mikro og nanolaboratorium (MiNaLab) etter et større samarbeid med forskere i medisinsk strålefysikk fra flere nasjoner.

Spredning av antibiotikaresistens blant sykdomsfremkallende bakterier er globalt voksende helsestrussel. Nyteknologi er nødvendig for å motvirke denne trenden og å sikre effektiv behandling av livstruende infeksjoner også i fremtiden. SINTEF Bioteknologi og Nanomedisin startet i 2016 forskningsprosjektet INBioPharm som et av seks prosjekter tilknyttet Norges Forskningsråds nye bioteknologisatsning på "Digitalt Liv". INBioPharm-prosjektet kobler sammen sentrale infrastrukturplattformer og nasjonalt ledende kompetanse innen systembiologi og marin bioprospektering ved SINTEF og NTNU. Den nye teknologiplattformen vil gjøre det mulig å oppdage nye antibiotiske stoffer fra naturen raskere, og dermed bidra til at nye medisiner kommer på markedet hurtigere.

I 2016 har Norge tatt føringen i et internasjonalt kappløpet fram mot autonome og førerløse skip. Autonome skip kan redusere utslipp fra skipsfarten med opptil 50 prosent og forbedre transportsystemene vesentlig. I september ble Trondheimsfjorden etablert som verdens første testsite for førerløse fartøy. Fjorden vil brukes til testing av revolusjonerende autonome skip der fjorden blir et laboratorium. Dette er et pionerprosjekt i internasjonal sammenheng, og resultat av forskningssamarbeid som omfatter NTNU, Kongsberg Seatex, Maritime Robotics og SINTEF. I oktober ble også Norsk Forum for Autonome Skip (NFAS) etablert. Med dette er det både etablert et fullskala laboratorium i havet og et nasjonalt samarbeid innen autonom teknologi for sjøfart.

I desember 2016 ble SINTEF tildelt en pris av FN for "lederskap og nyskapende praksis knyttet til klodens energiutfordringer", basert på en vurdering av "past and current achievements". Prisen ble delt ut av FNs generalsekretær Ban Ki-moon i FN-hovedkvarteret i New York, og den ble vunnet i internasjonal konkurranse blant 157 forslag. Tema for årets konkurranse var bærekraftig transport. Førstepremien er en bevilgning på en million dollar til en aktivitet som vil gjøre verdens energibruk mer bærekraftig. Helt konkret har FN valgt å gi premiebeløpet til en norsk-tunisisk prosjektsøknad som SINTEF og lokale samarbeidspartnere står bak. For førstepremiebeløpet på 1 million USD skal SINTEF lede et treårig prosjekt i Tunisia, sammen med partnere fra Tunisia og Ungarn. Målet er å bygge om et tradisjonelt tunisisk kystfartøy og gjøre båten til et grønt demonstrasjonsskip med elektrisk motor og batteridrift. Initiativet legger til rette for at det kan reises en solcellepark i båtens hjemmeregion, som kan forsyne båten med grønn ladestrøm.

Kommersialisering

Ved utgangen av 2016 hadde SINTEF TTO 15 bedrifter i sin portefølje, og har i løpet av året investert tilsammen 28 millioner kroner gjennom fondet SINTEF Venture. En av bedriftene som har blitt tilført kapital

er SpinChip Diagnostics. Selskapet utvikler et apparat som analyserer blodprøver raskere og mer presist enn det legekontorer og sykehus i dag har mulighet til. En rask diagnose sørger for at tidskritisk behandling for alvorlige lidelser kan starte tidligere. I stedet for å vente timer eller dager på å få et svar fra et sentralisert laboratorium, skal SpinChip Diagnostics sin nyvinning sørge for at blodprøver analyseres på behandlingsstedet, enten det er på legekantoret, ved sykehussengen eller på akuttmottaket. Apparatet ligner på en kaffekapselmaskin, og det er omtrent like enkelt i bruk: Et lite stikk i fingeren, kapselen med blodprøven settes inn i apparatet, og i løpet av minutter er svaret klart. I første omgang satser selskapet på en analyse som gir raskere svar på om pasienten har et hjerteinfarkt, som er en tilstand med diffuse symptomer der rask behandling er avgjørende.

Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet (HMS)

HMS har første prioritet i SINTEF. Sikkerheten til ansatte er overordnet alle andre hensyn. Ansvar for ansattes sikkerhet og arbeidsmiljø tas svært alvorlig. Et godt samarbeid mellom ansatte og ledelse er av stor betydning for et godt og helsefremmende arbeidsmiljø.

HMS har en viktig plass i SINTEFs hovedstrategi og det er fire overordnede mål for HMS-arbeidet:

- *SINTEF skal ha et godt og helsefremmende arbeidsmiljø*
- *SINTEF skal ha null arbeidsrelatert sykefravær*
- *SINTEF skal ha null skader, ulykker eller tap*
- *SINTEF skal være en virksomhet med en tydelig miljøprofil*

Forbedringsarbeid i instituttene dokumenteres gjennom HMS årsrapport og lokale handlingsplaner.

Sikkerhetskampanjen "Bry deg" var en stor satsing i 2015-16, som ble avsluttet i første kvartal 2016. Totalt deltok 1600 medarbeidere og mer enn 95 prosent av lederne i tilsammen 69 møter. Sikkerhetskampanjen bidro til en fin framgang på tema sikkerhet i SINTEFs arbeidsmiljøundersøkelse. Organisasjonen har arbeidet med å følge opp forbedringsområder og tiltak som framkom i kampanjemøtene. Kampanjens viktigste læringspunkter er oppsummert og presentert for ledelse og medarbeidere.

I 2016 er det registrert 32 personskader, hvorav fem fraværsskader. I løpet av høsten ble det satt i gang et arbeid for bedre kartlegging av årsaker til ulykker og nestenulykker gjennom året. Analysen viste færre personskader sammenlignet med 2015, men et betydelig høyere antall enn i 2014. Det er en liten økning på medisinsk behandlingsskader, mens fraværsskader og førstehjelpsskader har hatt en liten nedgang. Det er fortsatt for mange skader i forhold til målet om null skader.

Med mål om mer oppmerksomhet på alvorlige hendelser ble det i 2016 utarbeidet en ny rutine for erfaringsdeling under navnet "HMS én-sider". I en én-siders presentasjon gis en kort beskrivelse av hendelsen, med hovedvekt på årsaker og læring fra hendelsen. "HMS én-sider" benyttes i konsernledermøter, instituttens ledermøter og i andre fora. I 2016 er det presentert tilsammen 11 "HMS én-sidere" for konsernledelsen, som alle er gjort tilgjengelig for SINTEFs medarbeidere. SINTEFs melde- og avvikkssystem (Synergi) gjør det mulig for linje-ledere og saksbehandlere å følge opp meldinger om hendelser. For å styrke sikkerhetskulturen er man avhengig av at hendelser rapporteres og følges opp lokalt i arbeidsmiljøet. Konsernledelsen er tett på, og det er en positiv utvikling for håndtering og lukking av saker. I 2016 ble melde- og avvikkssystemet utvidet med en ny funksjonalitet,

en årsaksmodul som gjør det mulig å analysere årsaksforhold. For å stimulere til økt innmelding fra felt- og tjenestereise ble en Synergi app tatt i bruk i april. Så langt er det likevel ikke målt at dette har resultert i flere meldinger fra felt og reise.

I 2016 ble det registrert 510 HMS-meldinger i Synergi, hvorav 40 meldt via Synergi app. Det var 418 meldinger av farlige forhold/observasjoner, 50 nestenulykker og 42 ulykker. 32 av hendelsene og observasjonene ble vurdert til å ha et risikopotensiale i kritisk område. Cirka 60 prosent av meldingene kommer fra laboratorie- og verkstedarbeid og 20 prosent fra arbeid i kontor- og fellesareal.

Hendelsene viser at arbeide med å redusere skader fortsatt må prioriteres høyt. Fraværsskade- (H1) og personskadefrekvens (H2) ble henholdsvis 1,4 og 4,8 for 2016. I 2015 var de tilsvarende tallene 1,9 og 4,3.

Ansvar for at ansatte gjennomfører HMS-opplæring ligger hos linjeledelsen, med støtte fra HMS- og HR-medarbeidere. I 2015 ble det innført interne obligatoriske krav til opplæring, og i 2016 ble det arbeidet med å lukke etterslepet. Noen institutter har kommet lengre enn andre, med høy gjennomføringsgrad på HMS-plattform og god metodikk for HMS risikovurdering.

I 2016 ble revisjon av det obligatoriske e-læringskurset innenfor HMS i laboratorier og verksteder fullført, og kurset skal gjøres tilgjengelig i 1.kvartal 2017. SINTEF-skolen arrangerer klasseromsopplæring som er felles med NTNU og Studentsamskipnaden i Trondheim. Det gjennomføres også obligatorisk opplæring lokalt i instituttene.

Bruk av kjemikalier er betydelig i SINTEFs forskningsaktivitet. Gode prosedyrer er en forutsetning for å unngå personskader og uønsket helsepåvirkning. I 2016 er det arbeidet med å utvikle en metode for risikobasert utvelgelse av medarbeidere som skal ha helseoppfølging. Dette har også bidratt til å utvikle en løsning som skal møte kravet til et eksponeringsregister. Arbeidstilsynet har gitt SINTEF en positiv vurdering av den foreslåtte løsningen.

Sykefraværprosenten ble 3,7 som fortsatt er noe høyere enn målet på 3,5 prosent. Arbeidsrelatert sykefravær var 0,3 prosent. SINTEF er IA-bedrift og sykefravær blir systematisk fulgt opp i instituttene. Linjeledere med støtte fra HR-medarbeidere har ansvaret for oppfølging av sykefravær.

Ordningen med institutt-AMU i Stiftelsen ble opprettet i 2015 og evaluert i 2016. Målet med ordningen er å sikre at AMUs lovpålagte arbeid foregår lokalt og nært dem det angår. Evalueringen viste at ordningen var kommet godt i gang og at det formelle er på plass. Forbedringsområder er å stimulere til mer diskusjon i møtene samt styrke rolleforståelse og kompetanse om arbeidsmiljøutvalgets oppgaver. Det vil bli arbeidet med å gjennomføre opplæring for AMU-medlemmer i 2017.

I 2016 ble det besluttet at SINTEF skal sertifiseres i henhold til tre standarder; ISO 14001:2015 Ledelsessystemer for miljø, ISO 9001:2015 Ledelsessystemer for kvalitet og OHSAS 18001:2007 Styringssystemer for arbeidsmiljø. Forberedelse til sertifiseringen har foregått i løpet av andre halvår 2016. Den første sertifiseringsrevisjonen ble gjennomført i desember 2016, og sertifikater mottatt i februar 2017. Sertifiseringen er et viktig løft for organisasjonen i et marked med stadig økende krav og konkurranse. Sertifisering av hele virksomheten bidrar til at SINTEF framstår enhetlig med felles styringssystem og høy kvalitet overfor våre kunder.

Økonomisk handlefrihet

SINTEF oppnådde i 2016 et ordinært driftsresultat på 80 mill kr, mot 52 mill kr før pensjonsavvikling i 2015. Resultat før skatt ble 97 mill kr, mot 60 mill kr i 2015.

Det er en nedgang i netto driftsinntekter med 2,8 prosent i 2016 (+4,3% i 2015). I 2015 bidro salg av eierandeler i selskapene Gas-Secure og Resman med 93 MNOK i engangsinntekter.

Markedet har vært krevende gjennom året, særlig innenfor olje og gass. Vi har pågående stor oppmerksomhet på salgsarbeid, kostnadsreduksjoner og andre tiltak for å sikre gode resultater i de markedene vi opererer i. Det er gjennomført kostnadstiltak i 2015 med en samlet årlig effekt på 230 mill kr på årsbasis fra 2016 og ytterligere 70 mill. kr i 2016 på årsbasis fra 2017. Instituttene har jevnt over en bra ordresreserve ved inngangen til 2017. Dette er resultat av aktivt salgsarbeid kombinert med flere betydelige ressurstilpasninger de senere årene.

Likviditetssituasjonen er fortsatt god ved utgangen av 2016, men svekket i andre halvdel av 2016 og følges nøye. SINTEF har etablert en felles ordning i konsernet for plassering av likviditetsreservene. Porteføljen plasseres i henhold til "Regler for finansforvaltning i SINTEF" fra oktober 2016. I 2016 har vi i gjennomsnitt hatt 292 mill kr til forvaltning, mot 313 mill kr i 2015. Vår lavrisikoprofil bidro til en positiv avkastning på 0,22 prosent i 2016 (8,4 prosent i 2015 og 6,6 prosent i 2014).

SINTEF er eksponert for valutasingninger ved at prosjektinntekter er i fremmed valuta, mens hele eller størstedelen av prosjektkostnadene er i norske kroner. Terminkontrakter benyttes for å redusere denne risikoen. Vi har spesifikt vurdert risiko og handlingsrom ved et større euro-sammenbrudd.

I 2014 og 2015 opplevde vi en betydelig svekket kronekurs. Det har gitt utfordringer i 2015 og 2016 med EU-inntekter basert på kontrakter inngått i 2012 og 2013. Verdi av utført arbeid beregnes ut fra valutakurs på prosjektenes løpende rapporteringstidspunkter.

Det er viktig at SINTEF evner å skape økonomisk overskudd, som investeres i ny forskning og kompetanseutvikling. I 2016 har SINTEF investert 100,2 mill kr i laboratorier, vitenskapelig utstyr og andre driftsmidler. I 2015 var tilsvarende 156,5 mill kr.

SINTEF har en robust finansiell posisjon. Pr. 31.12.2016 har SINTEF en egenkapital på 2.178 mill kr (2.126), som er 60 prosent (58) av totalkapitalen. Tilsvarende tall for Stiftelsen SINTEF er 1.929 mill kr (1.875), som er 66 prosent (65) av totalkapitalen.

Årsresultatet for Stiftelsen SINTEF i 2016 er 57 mill. kroner (-207 mill. kroner i 2015), som i sin helhet tilføres annen egenkapital.

Egenkapitalen og operasjonelle forhold, kombinert med kostnadsbesparende tiltak og tilfredsstillende ordresreserve, gir et godt grunnlag for fortsatt drift. Styrene i datterselskapene har gjennomført tilsvarende vurderinger, som alle konkluderer med at det er grunnlag for fortsatt drift. Styret har ikke kjennskap til forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for bedømmelsen av Stiftelsens eller konsernets økonomiske stilling. Årsregnskapet er på dette grunnlag avlagt under forutsetningen om videre drift.

Kunder

SINTEF skaper muligheter for private og offentlige kunder, bidrar til

deres verdiskaping og til god samfunnsutvikling. Dette er et av våre viktigste bidrag til samfunnet.

I 2016 gjennomførte SINTEF 5.722 prosjekter for 3.954 store og små oppdragsgivere. Aktiviteten omfatter oppdrag for både private og offentlige kunder, innenfor områder som fornybar energi, petroleum, hav, industri, bygg og infrastruktur, muliggjørende teknologier, helse og velferd og samfunnsforskning.

Et betydelig antall prosjekter for kunder utføres på tvers i SINTEF. En bred tilnærming med involvering av ulike fagmiljøer gir unike muligheter til å utvikle gode løsninger. Flerfaglighet er en forutsetning for å levere løsninger på store og komplekse samfunnsutfordringer, blant annet knyttet til digitalisering, helse og velferd og det grønne skiftet.

Deltakelse i de store og langsiktige forskningssentrene innebærer også betydelig inngrep med norske og internasjonale kunder. SINTEF er med i ni Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) og 14 Forskningssenter for miljøvennlig energi (FME) som tilsammen har deltakelse fra vel 200 industrivirksomheter. For bedriftene gir deltakelse i sentrene langsiktig kunnskapsbygging i internasjonal forskningsfront og bidrar til viktige nettverk og økt konkurransekraft.

Vårt forhold til kundene og forståelse av deres behov har avgjørende betydning. Å legge til rette for god og tillitsfull kontakt med kunder på alle organisatoriske nivåer står høyt på konsernledelsens agenda. I dette inngår også økt dialog og kontakt med myndigheter; i første rekke i Norge, men også i EU og i andre land. SINTEF har i 2016 gjennomført en rekke viktige møter på høyt nivå i flere større internasjonale selskaper, myndigheter og institusjoner.

Med temaet "Teknologiene som endrer arbeidslivet" var SINTEFs konsernsjef var en av hovedtalerne på NHOs Årskonferanse 7. januar 2016. Presentasjonen var bygd på en rapport som SINTEF utarbeidet til årskonferansen, med faglige bidrag fra flere SINTEF-institutter. Etter den nasjonale årskonferansen har representanter fra SINTEFs konsernledelse vært til stede på de fleste av NHOs regionale årskonferanser, for å møte norsk næringsliv, og presentere betydningen av nye nøkkelteknologier for norsk arbeidsliv og næringslivets konkurransekraft. Denne arenaen har gitt god mulighet til aktiv dialog med næringsliv i hele landet om disse temaene.

Kontakten mellom forsker og kunde er viktig for utvikling og gjennomføring av gode prosjekter. Prosjektledelse, god evne til gjennomføring og teamarbeid er sentralt i prosjektarbeidet. SINTEFs konsernledelse har høyt fokus på kvalitet i prosjekter, og vil øke innsatsen på dette området i 2017.

SINTEF TTO kommersialiserer forskningsresultater gjennom oppstart og utvikling av nye bedrifter, patentering og lisensiering av teknologi. I 2016 ble det gjennomført sju kommersialiseringer i form av tre lisensavtaler og følgende oppstartsbedrifter:

- ChemFree har utviklet en ny løsning for kjemikaliefri og grønn opprydding av oljesøl i havet.
- Array-on-a-dime tilbyr en mikrofon som dramatisk forbedrer talegjenkjenningsteknologien i blant annet mobiltelefoner.
- BrainImage gjør det lettere for kirurger å operere bort kreftsvulster mer skånsomt og med bedre resultat, gjennom en ny og forbedret kontrastvæske som sprøytes inn i kroppen før operasjonen.
- Zivid Labs har utviklet et nytt 3D-kamera som sørger for at roboter i alt fra møbelindustri til bilproduksjon får bedre syn.

Ved utgangen av 2016 hadde SINTEF TTO 15 bedrifter i porteføljen, og har i løpet av året investert til sammen 28 millioner kroner gjennom fondet SINTEF Venture IV. Totalt har SINTEF TTO i 2016 bidratt til kjøp av FoU-tjenester for 95 millioner kroner i SINTEF. Gjennom dette blir oppstartsbedriften tilført teknologisk spisskompetansen som er nødvendig for å lykkes i globale markeder.

Fag

Arbeid med å styrke SINTEFs profil som forskningsvirksomhet har fortsatt i 2016. For SINTEF er det nødvendig å ha en god balanse mellom vitenskapelig publisering og oppdragsforskning. Den viktigste formidlingen av våre forskningsresultater skjer gjennom at ny teknologi og løsninger tas i bruk hos kunder og i samfunnet. Men inter-nasjonal publisering vektlegges også høyt, og styret understreker betydningen av at vi gjennom publisering bidrar til egen kompetanseutvikling og den internasjonale utviklingen av ny kunnskap. Publisering bidrar til å synliggjøre og styrke vitenskapelig kvalitet. Målet er å publisere minst én vitenskapelig publikasjon med referee per forskerårsverk per år. I 2016 var tallet 0,71 publikasjoner per forskerårsverk, mot 0,69 i 2015.

SINTEFs størrelse og internasjonale posisjon har betydning for en effektiv utnyttelse av forskningsbevilgningene i Norge. Dette kommer synlig til uttrykk i EUs forskningsprogrammer, hvor SINTEF er klart største norske aktør. Deltagelse i EUs rammeprogrammer har stor betydning for utvikling av faglig kvalitet, slik at vi kan ligge i internasjonal forskningsfront innenfor teknologier som IKT, bioteknologi, energi, nanoteknologi og materialvitenskap.

Laboratorieinvesteringer er avgjørende for at Norge skal videreutvikle seg som en kunnskapsnasjon og hevde seg på en global konkurransearena og for å tiltrekke seg de beste studentene og forskerne. Siden 2007 har SINTEF investert mer enn 1 milliard kroner i laboratorier, vitenskapelig utstyr og bygg.

I desember 2016 offentliggjorde Nærings- og fiskeridepartementet en konseptvalgutredning (KVU) knyttet til alternative løsninger for fremtidens kunnskapssenter for havromsteknologi, Ocean Space Centre. Den omfattende rapporten fra eksterne eksperter konkluderer med at bygging vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt, og man anbefaler SINTEFs og NTNUs anbefalte konsept. Dette er et viktig skritt framover for realisering. Det er også svært positivt at regjeringen i sin nye havstrategi støtter realisering av Ocean Space Centre.

Strategisk samarbeid med universiteter og forskningsinstitutter er vesentlig for å sikre sterke nasjonale kunnskapsmiljøer. Det strategiske samarbeidet mellom NTNU og SINTEF har stor betydning. Samarbeidet bidrar til at SINTEFs anvendte forskning ligger i internasjonal akademisk front, og at NTNU har omfattende forskning innrettet mot konkrete løsninger for næringsliv og samfunn.

I 2016 har styrene i NTNU og SINTEF vedtatt en plan for å videreutvikle samarbeidet gjennom prosjektet "Bedre sammen". Eksterne analyser gjennomført for prosjektet viser at samarbeidet gjennom 66 år har vært svært betydningsfullt for det norske forsknings- og innovasjonssystemet. Arbeidet har også tydeliggjort behovet for å avklare og forstå ulikheter i roller og rammebetingelser mellom universiteter og forskningsinstitutter, og styrke insentiver som fremmer samarbeid og god arbeidsdeling.

SINTEF deltar aktivt i faglig samarbeid internasjonalt. Det er lagt stor vekt på samarbeidet i European Energy Research Alliance (EERA), som har en viktig strategisk rolle innenfor europeisk energiforskning.

Sammen med NTNU har vi strategisk samarbeid med ledende forskningsmiljøer i Japan og USA innenfor energi og materialvitenskap. Konsernsatsinger er prioriterte, tverrfaglige satsinger, typisk over tre år, på områder som er viktige for SINTEF. Følgende konsernsatsinger ble startet i 2013 og avsluttet ved inngangen til 2017: Bio-based products from sustainable resources, ManageIT, SEATONOMY og Velferdsteknologi. I alt har SINTEF investert 180 millioner kroner i tolv konsernsatsinger siden 2006.

Norges forskningsråd opprettet i 2015 nye sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), som alle ble operative i løpet av 2016. SFI-ordningen styrker innovasjon gjennom at det satses betydelige midler på langsiktig forskning i et nært samarbeid mellom FoU-aktive bedrifter og fremstående forskningsmiljøer. Av 17 nye sentra er SINTEF involvert i ni og er tildelt vertsrollen for fire. De sentrene vi er med i omfatter områdene eksponert havbruk, klimatilpassing, smart maritime, fabrikkasjon, avanserte materialer, avansert ultralyd, prosessindustri og maritime operasjoner.

I mai 2016 tildelte Olje- og energidepartementet nærmere 1,3 milliarder kroner i støtte til åtte nye forskningssentre for miljøvennlig energi (FME). Både SINTEF og NTNU deltar i alle de åtte nye sentrene, og SINTEF er vertsinstusjon for tre av dem. Støtten utbetales i inntil åtte år og utløser like stort beløp i støtte fra næringsliv/industri og FoU-partnere.

I alt deltar SINTEF nå i 14 FME-sentre, og er vertsinstusjon for seks. En oppsummering gjort i august 2015 viste at de seks FME-ene som NTNU og SINTEF da deltok i hadde utløst 950 millioner kroner i investeringer i forskning fra næringslivet. Det hadde kommet mer enn 200 registrerte innovasjoner, herunder både lisenser og nyetableringer fra FME-ene som NTNU og SINTEF nå deltar i.

Det er positivt at det kommer på plass nasjonale forskningsstrategier på en rekke industrielle områder, blant annet Energi21, Hav21 og OG21. Felles forskningsstrategiske plattformer som omfatter både næring og myndigheter er av stor betydning både for faglig kvalitet og innovasjonsevne. SINTEF har gitt deltagelse i disse prosessene høy prioritet. Det er positivt at regjeringen også har signalisert å starte arbeidet med en tilsvarende prosess for digitalisering, Digital21.

I februar 2016 la et internasjonalt ekspertpanel fram en evaluering av de teknisk-industrielle forskningsinstituttene i Norge. Evalueringen konkluderte med at instituttene spiller en svært viktig rolle i det norske innovasjonssystemet og at direkte og indirekte økonomisk effekt er av svært stor betydning for Norge, norsk næringsliv og offentlige organisasjoner. SINTEF framheves som en godt drevet organisasjon med sterk ledelse og høyt kompetente medarbeidere, med en spesielt sterk posisjon i EUs forskningsprogrammer.

Også de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene ble vurdert av et internasjonalt ekspertpanel i 2016. SINTEF Teknologi og samfunn får positiv vurdering, og omtales som et institutt som har dokumentert betydelig effekt blant annet på nasjonal politikktutforming, helsetjeneste og næringsutvikling. Evalueringen anbefaler at SINTEF legger vesentlig vekt på å ta ut hele potensialet i Ett SINTEF og i et effektivt samarbeid mellom NTNU og SINTEF.

Folk

SINTEF skal være en attraktiv arbeidsplass med unike utviklingsmuligheter for mennesker med viten og vilje. Om SINTEF oppleves slik, måles gjennom arbeidsmiljøundersøkelsen som gjennomføres annethvert år.

Undersøkelse ble gjennomført i januar 2016 med en svarprosent på 93. Resultatene i undersøkelsen vitner om at SINTEF er en god arbeidsplass samlet sett, og avdekker også behov for forbedring. Påviste utfordringer blir fulgt opp og arbeidet med å utnytte resultatene til videre utvikling av SINTEF som arbeidsplass. Oppfølgingstiltak er gjennomført etter plan i 2016.

Ledelse er viktig i denne sammenheng. SINTEF arbeider systematisk for å utvikle sine ledelsesressurser, som enkeltledere og fellesskap. Å styrke kvalitet i ledelse nær medarbeiderne er viktig. Det legges stadig større vekt på utvikling av ledere for store komplekse prosjekter og å styrke evnen til godt samspill på tvers av faglige og organisatoriske grenser. Dette er nødvendig for å kunne adressere de store utfordringer i vår tid.

SINTEF lykkes i konkurransen om dyktige medarbeidere i et globalt marked. Vi legger stor vekt på å ta vare på- og utvikle de medarbeidere vi har, samtidig som vi arbeider for å sikre fremtidig rekruttering gjennom merkevarebygging og profilering nasjonalt og internasjonalt. SINTEFs plassering har steget i undersøkelser der studenter rangerer arbeidsplassers attraktivitet. Vi er nå Norges tredje mest attraktive arbeidsplass blant teknologistudenter i den store Universum-undersøkelsen.

2016 var et år der SINTEF fokuserte på å ta vare på virksomheten i en krevende tid, samtidig som vekstmuligheter ble utnyttet. Det ble gjennomført nedbemanning i enkelte fagmiljøer for å tilpasse kapasiteten til redusert aktivitet i noen markeder, særlig knyttet til petroleumssektoren.

I alt var det 1960 ansatte i SINTEF pr 31.12.2016. Av disse var 1154 ansatt i Stiftelsen SINTEF. I 2016 hadde SINTEF en total turnover på 6,8 prosent. Innenfor gruppen vitenskapelig personell hadde SINTEF i 2016 en turnover på 6 prosent. Ansatte som går ut av SINTEF utgjør et viktig bidrag til kompetanseoppbygging i næringsliv og offentlig sektor.

55 prosent av forskerne i SINTEF har doktorgrad, en økning fra 44 prosent siden 2009. 432 av våre ansatte i 2016 (22 prosent) kom fra i alt 74 land utenfor Norge. Dette viser at SINTEF er attraktiv for internasjonale forskere, og vi bidrar til å rekruttere høyt kvalifisert arbeidskraft til Norge. For SINTEF gir internasjonale medarbeidere tilgang på verdifull vitenskapelig og kulturell kompetanse. Av land utenom Norge er det flest ansatte fra Tyskland og Frankrike.

Likestilling og familiepolitikk

Likestillingsarbeidet er forankret i styret og konsernledelsen. Det er et mål for SINTEF å øke andelen kvinner blant forskere og ledere. SINTEFs konsernsjef er kvinne. SINTEF tilstreber å rekruttere kvinner ved ansettelser og å utvikle kvinnelige ledere fra egne rekker. Strukturelle skjevheter i rekrutteringsgrunnet fra utdanningsinstitusjonene gjenspeiles likevel i SINTEF.

Kjønnsfordelingen i prosent i SINTEF er vist i tabellen:

	Menn	Kvinner
Styret	56	44
Konsernledelse	71	29
Forskningsjefer og mellomledere	63	37
Forskere	71	29
SINTEF	65	35

SINTEF ble i 2013 tildelt et treårig prosjekt fra Norges forskningsråd til utvikling av bedre kjønnsbalanse i faglige toppstillinger og forsk-

ningsledelse (Balanseprosjektet). Prosjektet er nå i sin avslutning og har bidratt til å øke andelen kvinnelige ledere i SINTEF. Prosjektet har gitt verdifull kunnskap for SINTEF og andre forskningsinstitusjoner i Norge.

SINTEF er tilsluttet følgende overenskomster: NHO/Tekna, NHO/NITO, NHO/Forskerforbundet, NHO-Abelia/LO-NTL og NHO-Abelia/Parat. Vi har årlige lønnsforhandlinger med tillitsvalgte. Lønns- og arbeidsvilkår er fastsatt etter forhandlinger og drøftinger med tillitsvalgte innenfor de respektive arbeidstakerorganisasjonene. Kvinner blir vurdert på lik linje med menn. Vi arbeider systematisk for å overvåke at det ikke oppstår uønskede lønnsforskjeller.

81 prosent av arbeidsstyrken er heltidsansatte. 24 prosent av kvinnene er deltidsansatt, 17 prosent av mennene. En årsak til deltidsansettelse er at medarbeidere benytter seg av muligheten til å trappe ned med avtalefestet pensjon. SINTEF benytter i liten grad midlertidige ansettelser. Ved årsskiftet var 47 ansatte (2,4 prosent) midlertidige, 20 kvinner og 27 menn.

Arbeidsmiljøundersøkelsen for 2016 viste ingen vesentlige forskjeller i hvordan menn og kvinner opplever sin arbeidssituasjon. Vi vil fortsette å utvikle målrettede tiltak for å sikre at SINTEF skal være en attraktiv arbeidsplass for begge kjønn.

Det er et mål for SINTEF å lykkes på en internasjonal rekrutteringsarena. Mange forskerstillinger utlyses på engelsk og stillingsannonser er søkbare internasjonalt.

For å sikre god ivaretagelse av utenlandske medarbeidere har SINTEF etablert et integreringsprogram for ansatte fra andre nasjoner og deres familier. Programmet tilbyr expat-tjenester, gratis norskopplæring og undervisning på engelsk i SINTEF-skolen. Mangfoldsledelse er tema i SINTEF-skolens lederutviklingsprogram. Arbeidsmiljøundersøkelsen dokumenterer at utenlandske medarbeidere trives godt.

SINTEF strekker seg langt for å imøtekomme behovene til ansatte med særlige behov for tilrettelegging. Gjennom våre IA-mål har vi forpliktet oss til å tilrettelegge arbeidsplassene for ansatte som har – eller utvikler funksjonshemming. Vi har et godt samarbeid med NAV i dette arbeidet, og benytter oss av tilgjengelige offentlige støtteordninger for å legge til rette. Videre er det nedfelt som IA-mål at vi skal videreføre dagens praksis med å fokusere på kompetanse ved rekruttering, ikke begrensninger som følge av funksjonshemming.

SINTEF skal være en organisasjon med plass til hele mennesker med et liv utenfor jobben. Vi legger derfor til rette for fleksible løsninger for å imøtekomme den enkelte behov som fleksitid og tilrettelagte muligheter for fedre og mødre.

Internasjonalisering

Det er et mål at SINTEF skal være et verdensledende forskningsinstitutt. Internasjonalisering er en integrert del av SINTEFs virksomhet. Vi har lykkes i vår internasjonaliseringsstrategi på områdene: Styrking av akademiske nettverk; deltakelse i EUs forskningsprogrammer; internasjonalt salg av FoU-tjenester og internasjonal rekruttering. Samtidig må vi erkjenne at vi ikke har funnet gode løsninger for lønnsom tilstedeværelse i markeder utenfor Norge.

SINTEF var den klart største norske deltakeren i EUs 7. rammeprogram for forskning og utvikling, som ble avsluttet ved utgangen av 2013. Gjennom det 7. rammeprogrammet fikk SINTEF innvilget deltakelse i 254 prosjekter hvorav 55 som koordinator.

I sum er det gitt tilsagn om støtte fra EU på 149 millioner Euro. Forskingen i enkelte av prosjektene skal pågå helt fram til 2018. Vi har nå stor oppmerksomhet på å oppnå nye prosjekter i Horisont 2020, som startet i 2014. Pr. februar 2017 har SINTEF fått innvilget deltakelse i 104 prosjekter i Horisont 2020, hvorav 25 som koordinator. I sum er det gitt tilsagn om støtte fra EU på 60 millioner Euro.

At SINTEF er konkurransedyktig i EUs forskningsmarked, viser at vi har evnet å utvikle internasjonalt anerkjent kompetanse. Det er en forutsetning for at SINTEF skal fylle sin rolle i samfunnet ved å evne å utvikle globalt konkurransedyktige løsninger og bringe oppdatert kunnskap og nettverk til våre kunder.

Den største utfordringen med EU-forskning har vært til dels uavklarte rammevilkår for vår deltakelse, samt at EUs kompensasjonsløsninger er tilpasset andre nasjoners forskningssystem hvor vertsnasjonene dekker en større del av kostnadene. SINTEF er fornøyd med at myndighetene i 2015 etablerte ordningen "STIM-EU", som innebærer at EU-forskningen i mindre grad taper fra instituttens ressurser. Likevel oppnår vi ikke full kostnadsdekning i vår EU-forskning, og Styret understreker at vi er avhengig av at denne kunnskapsinvesteringen omsettes i økt aktivitet mot industrien som gjør at vår samlede forskningsportefølje leverer akseptable økonomiske resultater.

I 2015 etablerte SINTEF et kontor i Brussel, samlokalisert med NTNU og Universitetet i Bergen. Målet med tilstedeværelsen er å ytterligere styrke nettverk og vår deltakelse i EUs forskningssamarbeid. Erfaringene fra 2016 er at tilstedeværelsen er viktig.

Myndighetene har lagt en ambisiøs EU-strategi innen forskning som ble fulgt opp med en betydelig forsterking av ordningen STIM-EU. Videre opptrapping med programmets økende omfang er helt avgjørende for å realisere strategien og gi forutsigbare rammebetingelser. Det er nødvendig at SINTEF får dekket sine kostnader for EU-prosjekter tilsvarende som i forskningsrådsprosjekter.

Internasjonal omsetning i 2016 var 448 mill kr (499 mill kr i 2015). Dette tilsvarer 14 prosent (16 prosent i 2015) av SINTEFs totale omsetning. Vi har levert oppdrag for kunder i 63 land. Av internasjonale oppdrag utgjør EU-prosjekter 50 prosent (38 i 2015).

Ytre miljø

Med bakgrunn i vår visjon "Teknologi for et bedre samfunn" skal SINTEF i alle deler av sin virksomhet legge til grunn hensynet til det ytre miljø.

SINTEFs miljøpolitikk skal sikre både at vår forskning og hvordan vi driver egen virksomhet ivaretar hensynet til det ytre miljø. Den skal også sikre kontinuerlig forbedring av vår egen miljøprestasjon.

(Utdrag fra SINTEFs politikk for ytre miljø)

Sertifiseringsprosessen som har pågått i 2016 har vist at SINTEF har et forbedringspotensial innenfor metode for kartlegging og prioritering av miljøaspekter i egen virksomhet. Sertifiseringsorganet framhevet samtidig noen gode eksempler på praksis for miljøkartlegging som bør danne basis for beste praksis.

Miljøaspekter skal tillegges vekt både i egen virksomhet, i prosjekter og ved anvendelse av leveranser fra prosjektene. Det siste innebærer at vi gjennom våre forskningsprosjekter ønsker å bidra til miljøgevinst for våre kunder og samfunnet.

Ved å arbeide systematisk for å redusere belastningen på miljøet tar SINTEF miljøansvar og tilfredsstillter forventninger fra kunder. I 2016 ble det registrert én hendelse med skade på ytre miljø, da 100 liter tungolje rant ut fra en utendørs tank. Hendelsen ble håndtert på en god måte slik at skaden ble begrenset.

SINTEF har satt mål om å redusere mengde avfall og energibruk. Det ble etablert måleparametere i 2016 som vil danne grunnlag for målstyring fram mot 2018.

Vårt viktigste bidrag for miljøet er internasjonalt ledende forsknings- og utviklingsaktivitet for å utvikle fornybar energi, klima- og miljøteknologi. Disse områdene styrkes ytterligere som satsingsområder i hovedstrategien. Vårt miljøarbeid kommuniseres aktivt eksternt gjennom formidling av vår forskning og ekspertise innen miljøområdet.

Etikk

SINTEF har en tydelig etisk plattform. "Etikk, verdier og ledelse" er en viktig pilar i SINTEFs hovedstrategi. Våre etiske retningslinjer er samlet i SINTEFs "Etikk-kompass", som er åpent tilgjengelig for alle på SINTEFs nettsider.

Etikk-arbeidet i SINTEF omfatter forskningsetikk, forretningsetikk og relasjonsetikk. Forskningsetikken bygger på regelverket til de nasjonale etiske komiteer, prinsippene fremmet av European Group of Ethics in Science and New Technologies samt internasjonale konvensjoner som Vancouver-konvensjonen.

SINTEF har forpliktet seg til EUs Charter and Code, eller "Den europeiske erklæring om forskere" og "Adferdsregler for rekruttering av forskere". Fra EUs side er dette en forpliktelse og hjelpemiddel til å skape et attraktivt europeisk forskningsmiljø, hvor forskere får gode betingelser.

SINTEF forventer og stiller krav om at leverandører og partnere deler vårt etiske verdigrunnlag. Leverandører og partnere som involveres i vår virksomhet, skal skriftlig akseptere SINTEFs etiske retningslinjer. Etiske tema settes på dagsorden i ledergrupper og avdelinger, og det er gjennom mange år innført en praksis hvor HMS og etikk skal stå først på agendaen i alle interne møter.

Oppfølging av etiske retningslinjer er et linjeansvar. I tillegg har SINTEF et Etisk råd og et eget etikkombud. Etisk råd består av seks medlemmer, som er ledere eller ansattvalgte i SINTEF. I 2016 ble det gjennomført fire møter. Etikkombudet fungerer som rådgiver og diskusjonspartner for hele SINTEFs organisasjon, og deltar også i en rekke eksterne sammenhenger. Ordningen med etikkombud innebærer at SINTEF tilfredsstillter arbeidsmiljølovens krav om en intern varslingskanal.

Høsten 2016 ble Tove Håpnæs tilsatt som nytt etikkombud i SINTEF. Hun etterfølger Svein Nordenson, som gikk av med pensjon etter ti år som etikkombud.

Ansatte fra SINTEF deltar i tre nasjonale forskningsetiske komiteer, for medisin og helsefag; samfunnsfag og humaniora samt naturvitenskap og teknologi.

Samfunnsansvar

Samfunnsoppdraget er sentralt i SINTEFs hovedstrategi. Her heter det at SINTEF utvikler samfunnet gjennom forskning og innovasjon; at vi bidrar til verdiskaping, utvikler løsninger for vår tids samfunnsutfordringer og at vi kommuniserer kunnskap, løsninger og anbefalinger aktivt og modig. En stor del av SINTEFs forskning er knyttet til å utvikle løsninger på noen av samfunnets største utfordringer, som klima og miljø, energi, mat, helse, rent vann og utvikling av fremtidens arbeidsplasser. Gjennom dette arbeidet er samfunnsansvar en del av vår kjernevirksomhet. Dette samsvarer med visjonen "Teknologi for et bedre samfunn".

Vårt samfunnsansvar handler også om måten vi driver egen virksomhet på, knyttet til forhold som menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, ytre miljø og korrupsjonsbekjempelse. SINTEF har utviklet politikk og retningslinjer knyttet til alle disse områdene som er en del av styringssystemet og våre etiske retningslinjer. Arbeidstakerrettigheter sikres også gjennom tariffavtaler og oppfølgingen av SINTEFs ansvar som IA-bedrift.

SINTEF er medlem av UN Global Compact, og legger til grunn deres ti prinsipper om menneskerettigheter, arbeidsstandarder, miljø og korrupsjonsbekjempelse. I henhold til kravene i UN Global Compact rapporterer SINTEF hvert år en status (Communication on progress) i forhold disse prinsippene. Denne statusrapporten er en del av SINTEFs årsrapportering, og offentliggjøres på nettsiden.

SINTEF er medlem i Transparency International, som motarbeider korrupsjon nasjonalt og internasjonalt og slutter seg til deres retningslinjer og råd.

En aktiv samfunnskontakt er en viktig del av SINTEFs rolle. Dette omfatter både vår rolle som leverandør av premisser og forskningsbaserte fakta til samfunnsdebatt og politikktutforming, og arbeid med å styrke rammebetingelser for forskning og for SINTEF. I 2016 har vi styrket vårt arbeid med samfunns- og myndighetskontakt, og denne styrkingen vil fortsette i 2017.

Virksomhetsstyring i SINTEF

SINTEF skal framstå med profesjonalitet i ledelse og styring, kombinert med innovasjonsevne og ubyråkratiske beslutningsstrukturer.

SINTEFs sentrale organer er styret og rådet. Styret er stiftelsens øverste organ, mens rådet er rådgivende for styret med myndighet som angitt i stiftelsesloven og SINTEFs vedtekter.

SINTEFs råd fører tilsyn med at Stiftelsens formål blir ivaretatt i henhold til vedtektene, velger styre, fastsetter godtgjørelse til styrets medlemmer og velger revisor. Rådet ledes av rektor ved NTNU, og er sammensatt av 28 medlemmer med representanter fra NTNU, Universitetet i Oslo, Norges forskningsråd, næringsliv, organisasjoner i arbeidslivet og ansattvalgte fra SINTEF.

Styret i Stiftelsen er konsernstyre i SINTEF. Virksomheten i de tre forskningsaksjeselskapene er regulert i vedtekter, aksjonærvtaler, konsernavtaler og styreinstrukser. Det er nedfelt prinsipper for konsernstyring og for koordinering med beslektede virksomheter i samsvar med SINTEFs overordnede mål og strategi.

Styret består av ni personer, hvorav to med hovedstilling ved NTNU, fire fra næringsliv eller offentlig forvaltning og tre fast ansatte i Stiftelsen SINTEF. Styret har ansvar og myndighet i alle saker som ikke er tillagt rådet. Styret forholder seg til SINTEFs vedtekter,

Stiftelsesloven, samt de deler av Lov for aksjeselskaper som gjelder for stiftelser. Styret ansetter konsernsjef, og fastsetter lønn og andre vilkår til konsernsjefen, samt rammer og prinsipper for kompensasjon til konsernledelsen. Styret har i 2016 avholdt åtte styremøter, hvorav to telefonmøter.

Konsernledelsen i SINTEF er ansvarlig for strategisk ledelse av den samlede virksomheten. Konsernsjefen utøver den daglige drift i henhold til Stiftelsens vedtekter, konsernavtaler og ellers i henhold til Stiftelsesloven og Lov om aksjeselskaper. Konsernsjefen har fullmakt til å handle på stiftelsens vegne, med unntak av kjøp, salg og pantsettelse av fast eiendom og kjøp og salg av selskaper. Konsernsjef eller visekonsernsjef er styreleder i alle forskningsaksjeselskapene som inngår i SINTEF.

SINTEF har et system med tertialvis risikorapportering. Risikobildet drøftes i ledelse og styre for hvert av forskningsinstituttene, samt i konsernledelsen og konsernstyret. Risikoreduserende tiltak defineres og gjennomføres løpende.

SINTEF er sertifisert etter ISO 9001, ISO 14001 og OHAS 18001 ved en sertifiseringsprosess i regi DNV GL i desember 2016.

Styringssystemet omfatter felles system (Synergi) for håndtering av ulykkesmeldinger, uønskede hendelser, andre avvik og forbedringsforslag. SINTEF er registrert i Achilles, som er en felles kvalifiseringsordning for leverandører til oljeindustrien.

Fremtidige muligheter og utfordringer

Med sine ledende kompetansemiljøer vil SINTEF bidra aktivt til verdiskaping og konkurransekraft, og til at myndighetene når sine mål innenfor viktige samfunnsområder.

Ny teknologi har stor betydning for å utvikle verdiskaping og løsninger knyttet til sentrale samfunnsutfordringer. For SINTEF er det en viktig oppgave å bidra til at kunder får økt lønnsomhet ved effektive prosesser og ny teknologi som tas i bruk for å skape nye produkter og vekst i nye markeder. En av våre styrker er at vi kan tilby flerfaglig kompetanse, og arbeide på tvers i samarbeid mellom ulike fagmiljøer innenfor SINTEF. Dette gjør det mulig å utvikle gode løsninger for kunder og samfunn.

Digitalisering, automatisering og avansert robotteknologi bidrar sterkt til endringer i alle deler av samfunns- og arbeidsliv. Utviklingen åpner for både utfordringer og nye muligheter. SINTEF har betydelig kompetanse på disse områdene, og har en ambisjon om å bidra aktivt til vellykket omstilling i næringsliv og offentlig sektor.

For å utvikle løsninger for et bedre samfunn er forståelse av samspillet mellom mennesker, teknologi og sikre samfunn avgjørende. Vårt mål er en tett integrering av teknologisk, naturvitenskapelig og samfunnsvitenskapelig forskning.

En vellykket omstilling av samfunnet krever i økende grad tverrfaglighet og kunnskap om teknologi. Det som tidligere var adskilte bransjer og sektorer, smelter i økende grad sammen på nye måter gjennom teknologi. Noen stikkord er smartgrids, elektrisk mobilitet og cyber risk. For at SINTEF skal kunne bidra kraftfullt i omstillingen, er det avgjørende at vi selv makter å ta ut potensialet i vår tverrfaglighet.

Det grønne skiftet er en sentral drivkraft for omstilling. SINTEF vil fortsatt satse tungt på klimateknologi, klimatilpasning, fornybar energi, energieffektivisering og fangst- og lagring av CO₂ (CCS), og vi prioriterer videre forskningsinnsats på disse områdene høyt. Petroleumsforskning er fortsatt viktig, fordi olje og gass er nødvendige elementer i verdens energiforsyning og i andre industrielle prosesser i mange tiår fremover. I petroleumsforskningen legger vi vesentlig vekt på lavere miljøbelastning ved både produksjon og bruk av fossile ressurser.

Det kraftige fallet i olje- og kraftpriser påvirker norsk økonomi i sterk grad, med fallende aktivitet og økt arbeidsledighet i mange bransjer og regioner. Vi opplever at kunder knyttet til petroleumsnæringen og leverandørindustrien har kansellert eller utsatt forskningsprosjekter. Samtidig er det fra bransjen økt behov for prosjekter som kan gi raske og betydelige kostnadsbesparelser. Dette er en situasjon som gir betydelige utfordringer også for SINTEF. Det er nødvendig med økt fokus på økonomisk styring, god drift og evne til rask omstilling av egen virksomhet.

Situasjonen aktualiserer behovet for en kraftig omstilling av norsk nærings- og samfunnsliv. Dette gir både utfordringer og muligheter for SINTEF. Det er nødvendig med et forsterket kundefokus både for å sikre egen inntjening og for å bistå kundene i en krevende tid. Den sterke betydningen av omstilling i samfunnet gir samtidig økt behov for forskning og innovasjon, hvor SINTEF har kompetanse til å spille en betydelig rolle.

En ny landstudie av det norske innovasjonssystemet fra OECD understreker forskningsinstituttens sentrale rolle og betydning for å løse omstilling i norsk økonomi. Men de problematiserer at de teknisk-industrielle instituttene har svært lav basisfinansiering, og mener dette er en utfordring i forhold til omstilling.

Lav basisbevilgning har gjort forskningsinstituttene kundenære, men gjør dem samtidig svært avhengig av betalingsdyktige kunder som i stor grad befinner seg i etablert industri. Instituttene har begrenset evne til selv å støtte opp om mindre betalingsdyktige nye bransjer og oppstartsbedrifter. OECD påpeker at dette kan låse næringslivet inne i gamle bransjer, og bremse evnen til fornying og kompetanseutvikling på nye næringsområder. Dette er en viktig problemstilling, som både SINTEF og myndighetene må ta på alvor.

Det er avgjørende at Norge er i stand til å fornye nasjonal infrastruktur for laboratorier og vitenskapelig utstyr, slik at norsk forskning er konkurransedyktig på en internasjonal arena. Samtidig er det krevende å drifte og utvikle store og avanserte laboratorier som MiNaLab, flerfase-laboratoriet og de marintekniske laboratoriene.

SINTEF ønsker å posisjonere seg for å ta ut mer av potensialet for økt verdiskaping i havrommet, i samarbeid med sine kunder. Potensialet for økt vekst knyttet til havet de nærmeste tiårene er betydelig. SINTEFs ambisjon er å være en kompetent og tydelig støttespiller for industrien, myndighetene og samfunnet ved å kombinere ledende faglig forskning med å ligge i global forkant innen analyse, idéutforming og påvirkning av rammebetingelser. Opprettelsen av SINTEF Ocean AS er et ledd i dette arbeidet.

Vi jobber aktivt for å styrke vårt markedsinngrep innenfor olje og gass også med blant annet muligheter for sammenslåing av SINTEF Petroleum AS og Stiftelsen SINTEF.

Styret takker alle ansatte og samarbeidspartnere for innsatsen og samarbeidet i 2016. Takk også til medeiere i datterselskaper og representanter fra nærings- og samfunnsliv som deltar i SINTEFs mange styre og råd.

Trondheim, 29. mars 2017

Marit Reitan

Walter Qvam
leder

Ingrid Selseth

Tor Grande

Mari Thjømøe

Ole Swang

Grete Aspelund

Rune Garen

Tommy Mokkalbost

Alexandra Bech Gjørsvik
konsernsjef

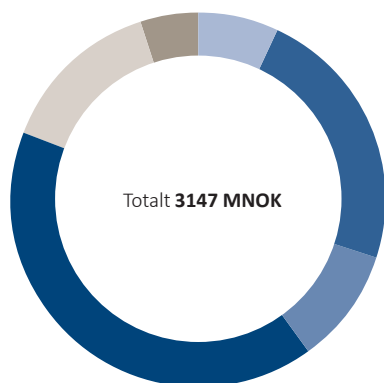

SINTEF Energy Lab

SINTEF 2016

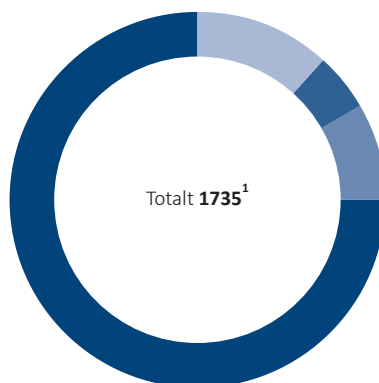
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

NFR Basisbevilgning	7 %
NFR prosjektbevilgninger	23 %
Offentlig forvaltning	10 %
Industri og næringsliv	41 %
Internasjonale oppdrag	14 %
Andre inntekter	5 %

Ansatte

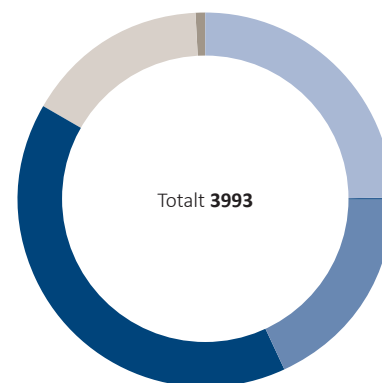

Administrativt	204
Teknisk personell	86
Ingeniører	147
Forskere	1298 ²

¹ eksklusiv SINTEF Holding
² herav 725 med doktorgrad

Publikasjoner

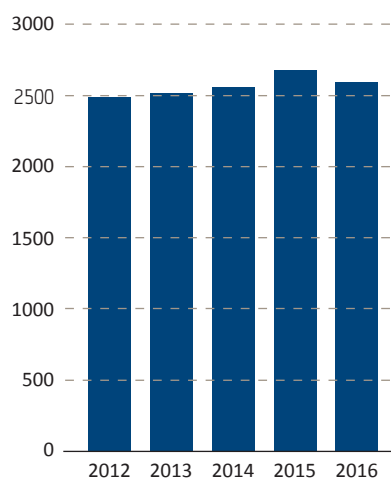
(inkl. formidling)

Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	990
Vitenskapelig monografi	5
Vitenskapelig foredrag og poster	728
Rapporter	1608
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	636
Fagbøker, lærebøker m.m.	26

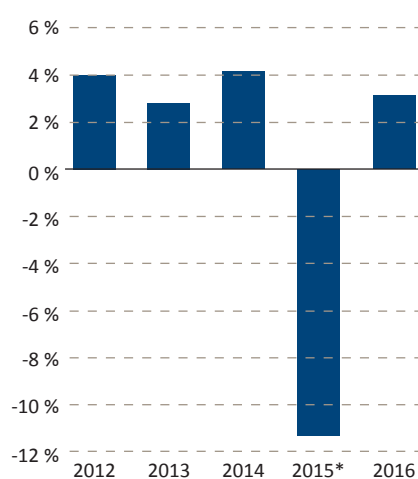
Netto driftsinntekt

(MNOK)

Netto driftsmargin

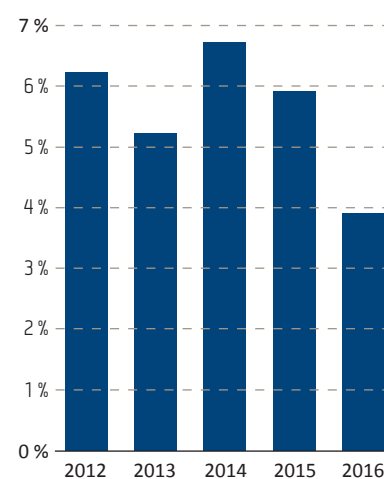
(%)

* Driftsmargin inkludert engangskostnader ifbm overgang til ny pensjonsordning på 353 MNOK

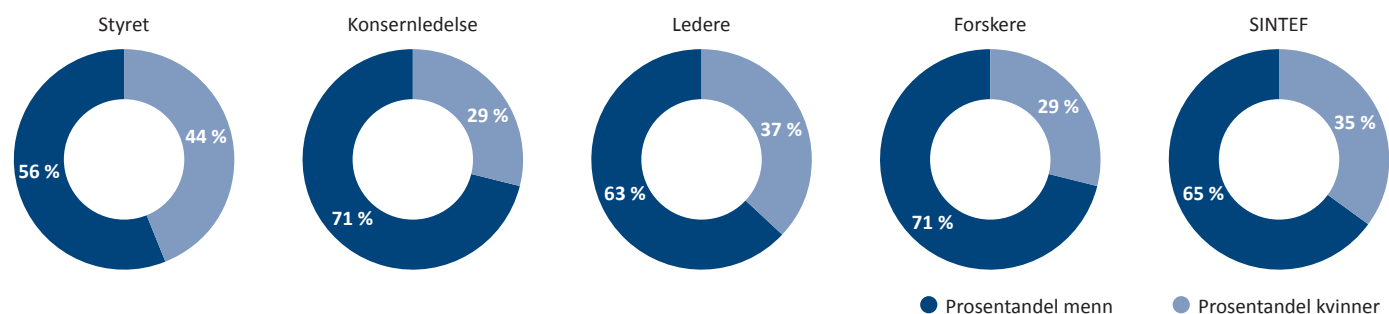
Investeringer

Vitenskapelig utstyr og bygninger
 (% av netto driftsinntekter)

SINTEF 2016

Likestilling

Finansielle hovedtall

MNOK	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat					
Brutto driftsinntekter	2 966	2 942	2 936	3 162	3 147
Netto driftsinntekter	2 487	2 517	2 561	2 672	2 596
Driftsresultat	99	71	106	-301	80
Finansinntekter	60	50	70	54	52
Finanskostnader	27	18	33	46	35
Resultat før skatt	132	103	143	-293	97
Årsresultat	94	55	94	-236	56
Balanse					
Anleggsmidler	1 168	1 253	1 435	1 329	1 300
Omløpsmidler	2 281	2 490	2 414	2 360	2 322
Sum eiendeler	3 448	3 743	3 849	3 688	3 622
Egenkapital	2 248	2 302	2 394	2 126	2 178
Langsiktig gjeld	68	76	17	48	52
Kortsiktig gjeld	1 132	1 365	1 438	1 514	1 392
Gjeld	1 200	1 441	1 455	1 562	1 444
Sum egenkapital og gjeld	3 448	3 743	3 849	3 688	3 622
Lønnsomhet					
Driftsmargin %	4,0	2,8	4,1	-11,3	3,1
Totalrentabilitet %	4,6	3,4	4,6	-6,6	3,6
Egenkapitalrentabilitet %	6,0	4,5	6,1	-13,0	4,5
Likviditet					
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	74	85	19	431	193
Likviditetsgrad 1	2,0	1,8	1,7	1,6	1,7
Soliditet					
Egenkapital i %	65	62	62	58	60
Operativ arbeidskapital	1 074	1 126	976	845	929

SINTEF 2016

Resultatregnskap

Tall i 1000 kr

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016	Noter	2016	2015
DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER				
1 661 241	1 698 426		2 863 637	2 823 276
134 120	138 458		224 355	191 258
155 744	107 810		58 556	147 359
1 951 106	1 944 695	2, 19	3 146 548	3 161 893
338 168	356 579		550 514	489 652
1 612 938	1 588 116		2 596 034	2 672 241
1 154 291	1 096 843	3, 12	1 857 214	1 961 148
247 627	0	3, 12	0	353 080
71 513	72 775	4, 5	113 170	104 525
347 206	356 924	3, 5	545 228	554 738
1 820 636	1 526 542		2 515 611	2 973 491
-207 699	61 574		80 423	-301 250
DRIFTSRESULTAT				
FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER				
-47 763	9 946	6	-7 879	-2 851
218	10 940		19 399	0
218	155		0	218
8 428	21 118		39 561	48 198
8 175	287	8	630	8 175
0	1 861		2 642	0
3 483	16 245		32 849	45 923
-34 425	24 342		16 220	7 816
-242 124	85 916		96 642	-293 434
-35 156	29 063	15	40 151	-57 692
-206 968	56 853		56 491	-235 742
ÅRSRESULTAT				
			-360	-28 772
			56 851	-206 970
OVERFØRINGER				
-206 968	56 853			
Avsatt til annen egenkapital				
-206 968	56 853			
Sum overføringer				

SINTEF 2016

Balanse

Tall i 1000 kr

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016	Noter	2016	2015
		EIENDELER		
		Anleggsmidler		
		Immaterielle eiendeler		
115 816	101 519	4 Konesjoner, patenter, lisenser, varemerker o.l.	101 519	115 816
231 929	202 867	15 Utsatt skattefordel	327 419	358 297
0	0	4 Goodwill	80	200
347 745	304 385	Sum immaterielle eiendeler	429 017	474 313
		Varige driftsmidler		
439 805	446 911	5 Tomter, bygninger og annen fast eiendom	644 085	665 635
56 977	61 632	5 Vitenskapelig utstyr	140 081	120 847
10 623	12 453	5 Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	28 965	25 096
507 406	520 996	Sum varige driftsmidler	813 132	811 578
		Finansielle anleggsmidler		
728 398	735 605	6 Investering i datterselskaper	0	0
12 539	12 539	10 Lån til selskaper i samme konsern	0	0
0	0	6 Investeringer i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	20 269	9 431
70	70	7 Investeringer i aksjer og andeler	4 629	17 026
0	0	12 Pensjonsmidler	3 879	4 242
7 970	32 927	10 Andre langsiktige fordringer	29 478	12 042
748 976	781 140	Sum finansielle anleggsmidler	58 256	42 741
1 604 127	1 606 521	Sum anleggsmidler	1 300 405	1 328 632
		Omløpsmidler		
9 115	8 579	Lager av ferdigvarer	9 489	10 075
375 733	292 656	9 Oppdrag i arbeid	406 533	554 420
384 847	301 234	Sum varer	416 022	564 494
		Fordringer		
248 208	298 809	17, 19 Kundefordringer	544 079	519 871
18 423	11 148	Kortsiktige fordringer, konsern	0	0
7 704	16 824	Andre kortsiktige fordringer	63 476	34 544
274 336	326 782	Sum fordringer	607 555	554 415
		Investeringer		
0	0	7 Markedsbaserte aksjer	30 083	34 011
133 035	133 323	8 Markedsbaserte obligasjoner og andre verdipapirer	292 195	291 565
133 035	133 323	Sum investeringer	322 278	325 576
502 918	543 591	19, 20 Bankinnskudd, kontanter o.l.	975 970	915 064
1 295 136	1 304 930	Sum omløpsmidler	2 321 825	2 359 550
2 899 263	2 911 451	SUM EIENDELER	3 622 230	3 688 182

SINTEF 2016

Balanse

Tall i 1000 kr

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016	Noter	2016	2015
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Innskutt egenkapital				
69 300	69 300		69 300	69 300
69 300	69 300		69 300	69 300
Opptjent egenkapital				
613 709	620 916		620 916	613 709
1 192 073	1 238 979		1 238 983	1 192 073
1 805 782	1 859 895	11	1 859 900	1 805 783
Minoritetsinteresser				
			248 958	251 096
1 875 082	1 929 195		2 178 158	2 126 178
Gjeld				
Avsetning for forpliktelser				
13 660	27 187	12	47 298	23 534
13 756	0		0	13 756
27 416	27 187		47 298	37 290
Annen langsiktig gjeld				
0	0	13, 17	4 400	6 631
40 839	34 712	10, 13	0	0
0	0	13	0	4 002
40 839	34 712		4 400	10 634
Kortsiktig gjeld				
0	0	17	4 028	0
80 429	108 746	19	166 756	151 858
0	0	15	9 425	1 009
99 496	99 232		188 975	194 297
305 406	194 040		314 605	467 893
470 595	518 338	16	708 586	699 025
955 926	920 357		1 392 376	1 514 081
1 024 182	982 256		1 444 073	1 562 005
2 899 263	2 911 451		3 622 230	3 688 182

SINTEF 2016

Kontantstrømanalyse

Tall i 1000 kr

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016		2016	2015
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
-242 124	85 916	Årsresultat før skattekostnad	96 642	-293 434
47 763	-9 946	Andel resultat i datterselskaper og tilknyttet selskap	7 879	2 851
0	0	Periodens betalte skatt	-1 009	-3 517
71 513	72 775	Periodens av- og nedskrivninger	113 170	104 525
171 820	13 527	Endring i pensjonsforpliktelser	24 127	250 858
0	0	Nedskrivning av aksjeinvesteringer	0	5 113
11 825	-287	Poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	9 295	28 376
-3 700	536	Endring i varer	586	-3 763
-6 929	83 077	Endring i oppdrag i arbeid	147 886	-26 264
54 531	-50 601	Endring i kundefordringer	-24 208	49 116
-128 186	28 317	Endring i leverandørgjeld	14 899	-178 582
-3 118	1 148	Endringer i konsernmellomværender	0	0
320 816	-111 720	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	-196 413	495 292
294 211	112 741	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	192 854	430 572
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
437	0	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	197	1 933
-52 965	-71 778	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-100 212	-156 524
0	-290	Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler	-290	0
-20 000	0	Utbetalinger ved kjøp av finansielle anleggsmidler	-5 997	0
0	0	Utbetalinger til investeringer i finansielle anleggsmidler	-27 440	0
-72 528	-72 068	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-133 742	-161 924
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
0	0	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-6 234	2 335
0	0	Netto endring i kassekreditt	4 028	0
0	0	Innbetaling av egenkapital	4 000	0
0	0	Utbetalinger av utbytte	0	-428
0	0	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1 794	1 907
0	0	Effekt av valutakursendring på bankinnskudd, kontanter o.l.	0	0
221 684	40 673	Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	60 906	270 555
281 234	502 918	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 01.01.	915 064	644 509
502 918	543 591	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12.	975 970	915 064

SINTEF Byggforsk

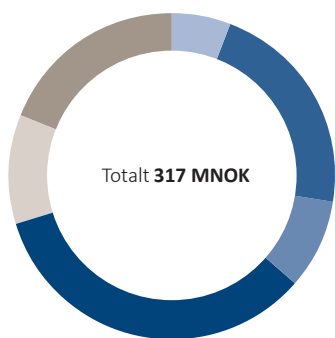
SINTEF Byggforsk er et internasjonalt ledende forskningsinstitutt for bærekraftig utvikling av bygg og infrastruktur. Vi skaper verdier for våre kunder og samfunnet gjennom forskning og utvikling, forskningsbasert rådgivning, sertifisering og kunnskapsformidling.

Vi har spisskompetanse innen fagområder som arkitektur, bygningsfysikk, forvaltning, drift og vedlikehold av bygninger, vannforsyning og annen infrastruktur.

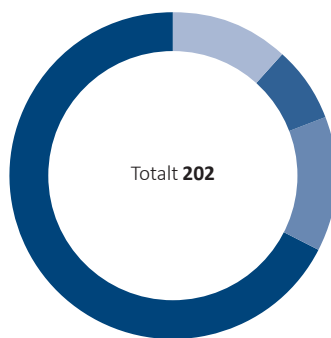
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

● NFR grunnbevilgning	6,0 %
● NFR prosjektbevilgninger	22,0 %
● Offentlig forvaltning	9,0 %
● Industri og næringsliv	34,0 %
● Internasjonale oppdrag	11,0 %
● Andre inntekter	19,0 %

Ansatte

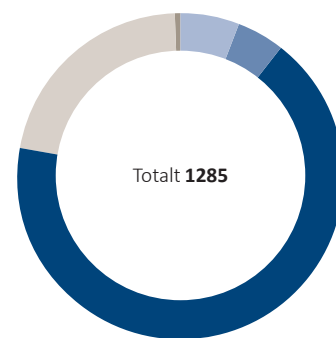

● Administrativt	24
● Teknisk personell	15
● Ingeniører	27
● Forskere	136*

*herav 53 med doktorgrad

Publikasjoner

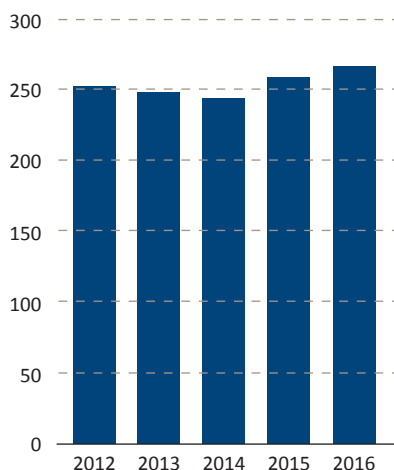
(inkl. formidling)

● Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	76
● Vitenskapelig foredrag og poster	61
● Rapporter	865
● Populærvitenskapelige artikler og foredrag	276
● Fagbøker, lærebøker m.m.	7

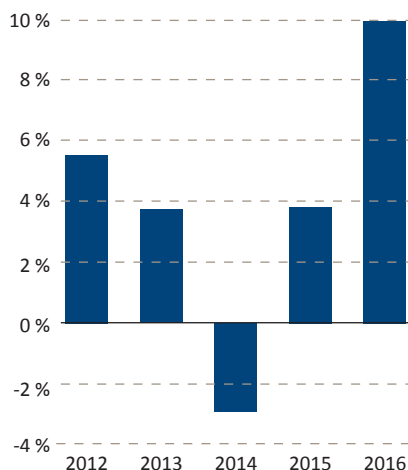
Netto driftsinntekt

(MNOK)

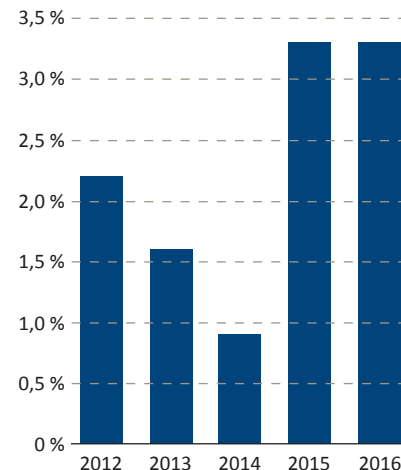
Netto driftsmargin

(%)

Investeringer

Vitenskapelig utstyr og bygninger
(% av netto driftsinntekter)

SINTEF IKT

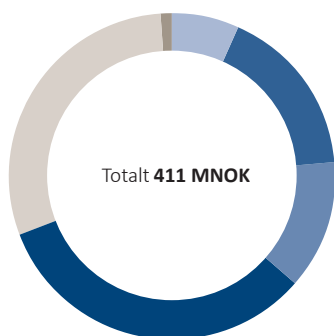
SINTEF IKT (SINTEF Digital fra 1/1-2017) leverer forskningsbasert kompetanse og teknologi for utvikling av systemer, produkter og tjenester innenfor feltene «mikro- og sensorsystemer», «overvåkings- og kommunikasjonssystemer» og «informasjonssystemer og bereg-

ningsorientert programvare». Vi har et moderne mikro-/nanolaboratorium (MiNaLab) som er et av verdens ledende laboratorier innen utvikling og småskalaproduksjon av strålingssensorer.

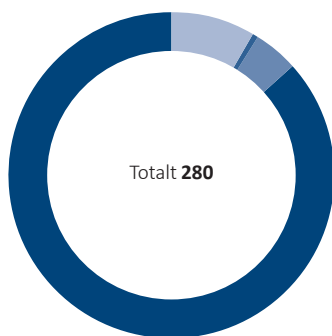
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

NFR grunnbevilgning	7,0 %
NFR prosjektbevilgninger	17,0 %
Offentlig forvaltning	13,0 %
Industri og næringsliv	33,0 %
Internasjonale oppdrag	30,0 %
Andre inntekter	1,0 %

Ansatte

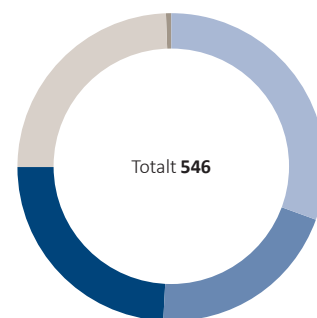

Administrativt	24
Teknisk personell	1
Ingeniører	13
Forskere	242*

*herav 137 med doktorgrad

Publikasjoner

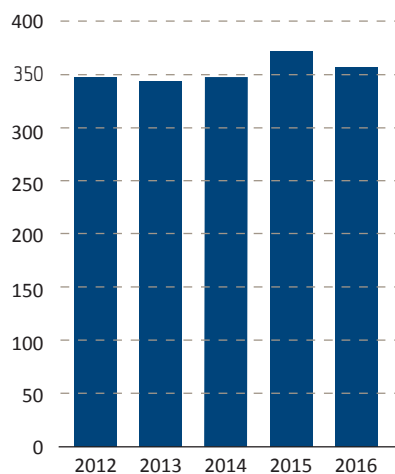
(inkl. formidling)

Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	168
Vitenskapelig foredrag og poster	110
Rapporter	132
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	133
Fagbøker, lærebøker m.m.	3

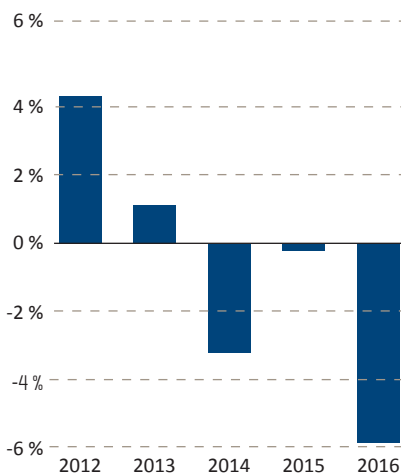
Netto driftsinntekt

(MNOK)

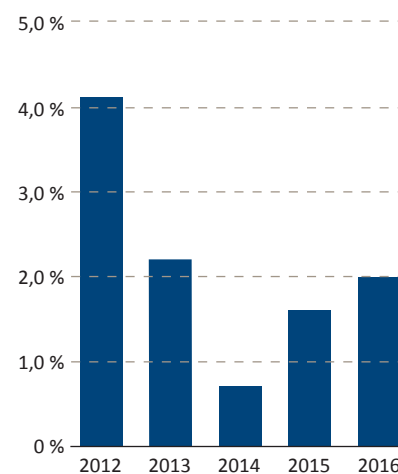
Netto driftsmargin

(%)

Investeringer

Vitenskapelig utstyr og bygninger
(% av netto driftsinntekter)

SINTEF Materialer og kjemi

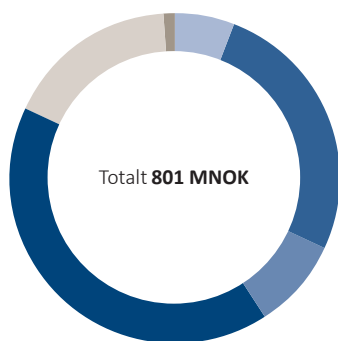
SINTEF Materialer og kjemi er et oppdragsinstitutt som tilbyr høy kompetanse innen materialteknologi, bioteknologi, anvendt kjemi og biologi. Med vår flerfaglige kunnskapsbase som fundament,

utvikler vi muliggjørende teknologier og tverrfaglige løsninger for et bredt spekter av markedsområder, i tett samarbeid med våre kunder og samarbeidspartnere.

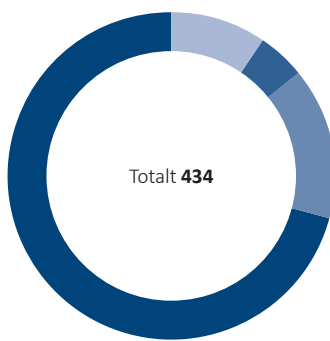
Finansieringskilder

[% av brutto driftsinntekter]

NFR grunnbevilgning	6 %
NFR prosjektbevilgninger	26 %
Offentlig forvaltning	9 %
Industri og næringsliv	41 %
Internasjonale oppdrag	17 %
Andre inntekter	1 %

Ansatte

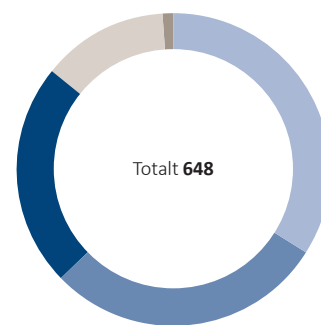

Administrativt	41
Teknisk personell	21
Ingeniører	65
Forskere	307*

*herav 216 med doktorgrad

Publikasjoner

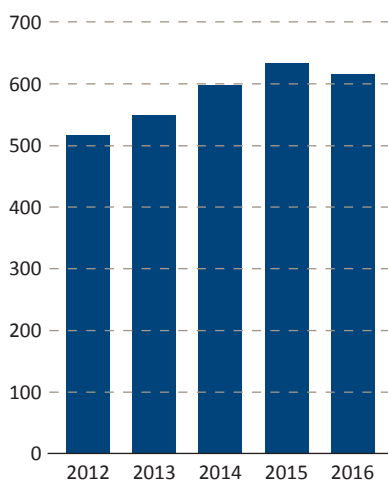
[inkl. formidling]

Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	221
Vitenskapelig foredrag og poster	186
Rapporter	150
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	85
Fagbøker, lærebøker m.m.	6

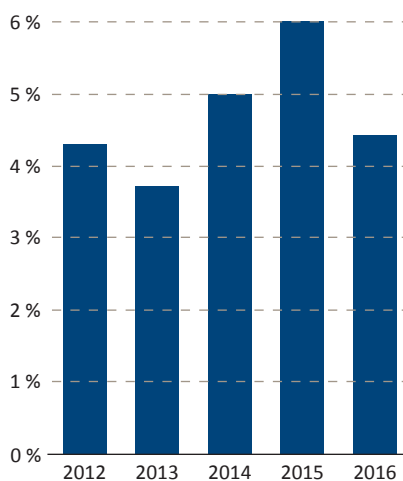
Netto driftsinntekt

[MNOK]

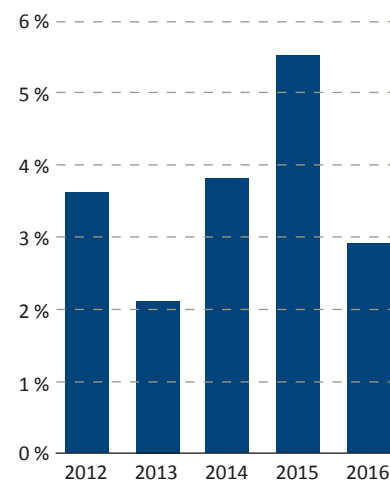
Netto driftsmargin

[%]

Investeringer

Vitenskapelig utstyr og bygninger
[% av netto driftsinntekter]

SINTEF Teknologi og samfunn

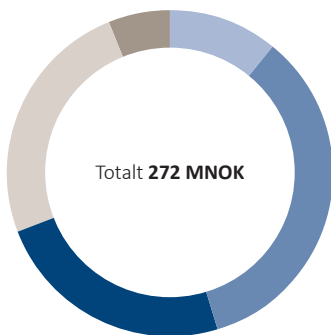
SINTEF Teknologi og samfunn er et tverrfaglig forskningsinstitutt innenfor både teknisk-industriell og samfunnsvitenskapelig arena. Vårt samfunnsoppdrag er å finne løsninger på store samfunnsutfordringer som ligger i skjæringspunktet mellom teknologiutvikling

og samfunnsutvikling. I tett samarbeid med kunder i næringsliv og offentlig sektor driver vi anvendt forskning og innovasjon rettet mot arbeid og næringsliv, energi og klima, helse, demografi og velferd, smarte transportløsninger og sikre samfunn.

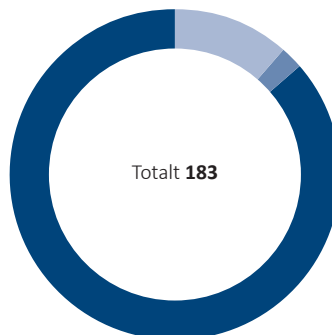
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

NFR grunnbevilgning	11 %
NFR prosjektbevilgninger	35 %
Offentlig forvaltning	24 %
Industri og næringsliv	25 %
Internasjonale oppdrag	6 %

Ansatte

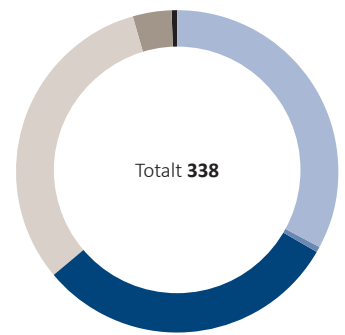

Administrativt	21
Ingeniører	4
Forskere	158*

*herav 69 med doktorgrad

Publikasjoner

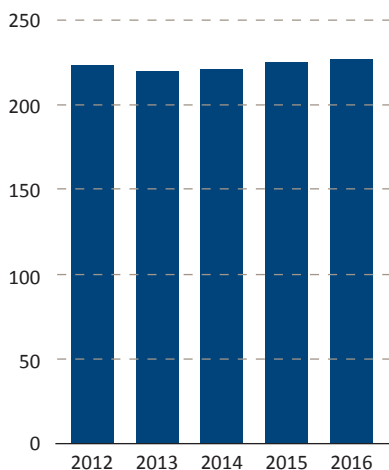
(inkl. formidling)

Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	111
Vitenskapelig monografi	2
Vitenskapelig foredrag og poster	103
Rapporter	107
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	13
Fagbøker, lærebøker m.m.	2

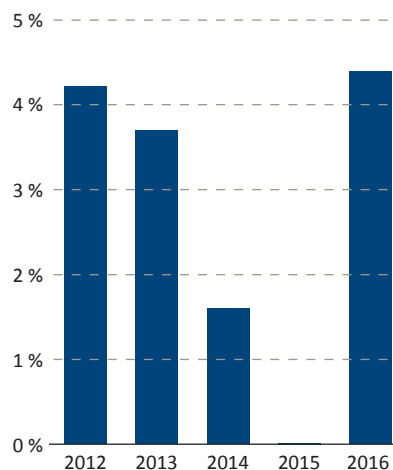
Netto driftsinntekt

(MNOK)

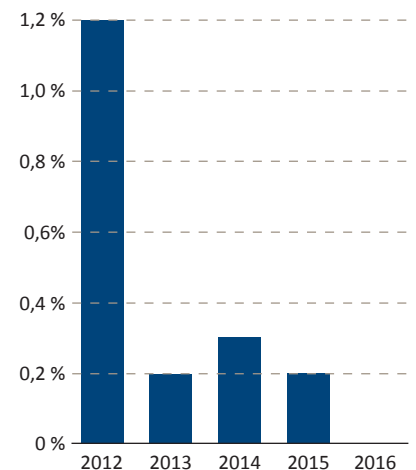
Netto driftsmargin

(%)

Investeringer

Vitenskapelig utstyr og bygninger
(% av netto driftsinntekter)

SINTEF Energi AS

SINTEF Energi har som formål å forme fremtidens energiløsninger. Dette jobber vi med det ut fra tre hovedperspektiver:

- Norge: Sikre og rimelige energiløsninger
 - Europa: Verdiskapning basert på norske energiressurser
 - Verden: Teknologiutvikling i det internasjonale markedet
- SINTEF Energis strategiske satsingsområder dekker hele kjeden fra

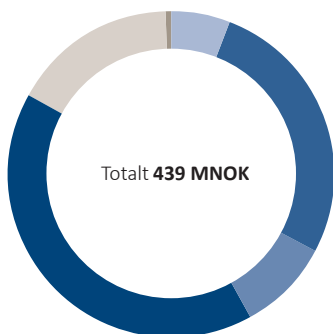
produksjon til forbruk: Energieffektivisering, CCS, vannkraft, havvind, bioenergi, systemintegrasjon av fornybar energi, smartgrid, transmisjon og kobling av norsk kraft til Europa, gassteknologi, LNG og hydrogen, samt undervanns kraftforsyning og prosessering. Våre satsinger bidrar i overgangen til, og realiseringen av fremtidens bærekraftige energisystem.

25. mai 2016 fikk Norge åtte nye Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME). Fra venstre: Erik Marstein fra IFE leder FME Solar, Mona Jacobsen Mølnvik fra SINTEF leder FME NCCS, Duncan Akporiaye fra SINTEF leder FME Nor SusBio, Gerd Kjølle fra SINTEF leder FME CINELDI, Olje- og energiminister Tord Lien, Hege Brende fra NTNU er senterleder for FME HydroCen, Arild Gustavsen fra NTNU leder FME ZEN, Anne Karin T. Hemmingsen fra SINTEF leder FME HighEFF og Øystein Ulleberg fra IFE leder FME MoZEEs.

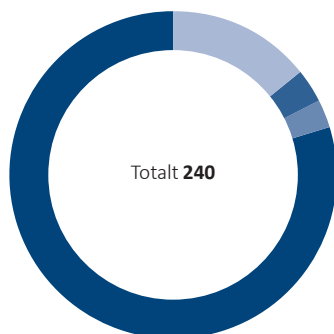
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

● NFR grunnbevilgning	6,1 %
● NFR prosjektbevilgninger	26,8 %
● Offentlig forvaltning	9,3 %
● Industri og næringsliv	41,2 %
● Internasjonale oppdrag	16,2 %
● Andre inntekter	0,3 %

Ansatte

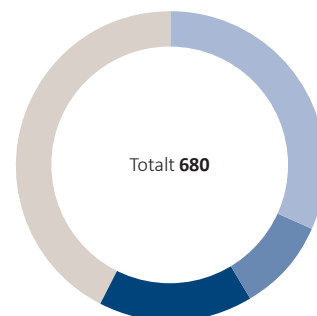

● Administrativt	34
● Teknisk personell	8
● Ingeniører	7
● Forskere	191*

*herav 102 med doktorgrad

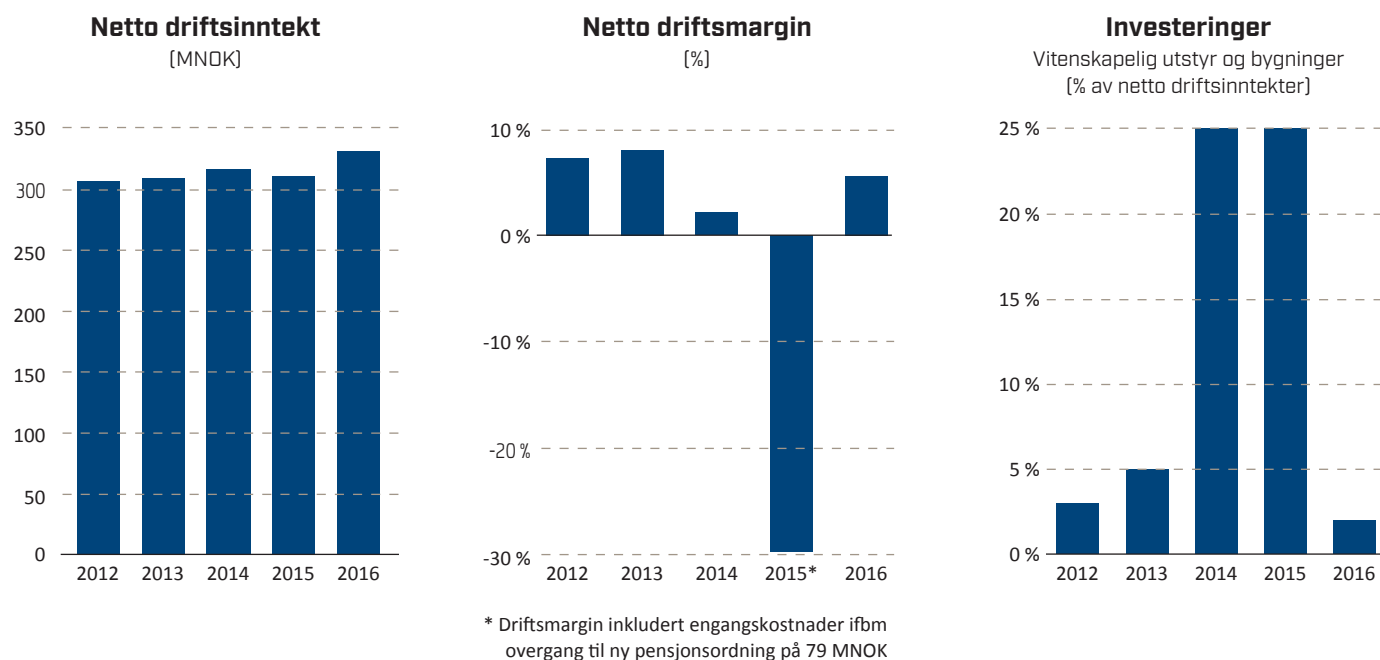
Publikasjoner

(inkl. formidling)

● Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	216
● Vitenskapelig foredrag og poster	67
● Rapporter	109
● Populærvitenskapelige artikler og foredrag	288

SINTEF Energi AS

Finansielle hovedtall

MNOK	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat					
Brutto driftsinntekter	401	399	399	397	439
Netto driftsinntekter	306	309	316	310	331
Driftsresultat	22	24	7	-92	18
Årsresultat	25	26	13	-63	20
Balanse					
Anleggsmidler	98	121	207	252	237
Omløpsmidler	457	483	404	292	288
Sum eiendeler	555	604	611	544	524
Egenkapital	359	385	389	325	339
Gjeld	196	219	222	219	185
Sum egenkapital og gjeld	555	604	611	544	524
Lønnsomhet					
Driftsmargin %	7,1	7,9	2,1	-29,7	5,4
Totalrentabilitet %	6,1	6,1	4,5	4,7	4,6
Egenkapitalrentabilitet %	9,6	9,5	7,0	7,6	6,1
Likviditet					
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	38	15	-32	49	33
Likvidetsgrad	2,3	2,2	1,8	1,3	1,6
Soliditet					
Egenkapital i %	64,7	63,8	63,7	59,7	64,7
Operativ arbeidskapital	236	265	186	73	104

SINTEF Fiskeri og havbruk AS

SINTEF Fiskeri og havbruk AS er i dag det ledende teknologiske forskningsmiljøet i Europa rettet mot fiskeri- og havbrukssektoren. Vi driver teknologisk forsknings- og utviklingsarbeid langs hele den

marine verdikjeden. Vår viktigste kunde er den norske fiskeri- og havbruksnæringen. Fra 1.1.2017 er instituttet en del av SINTEF Ocean AS.

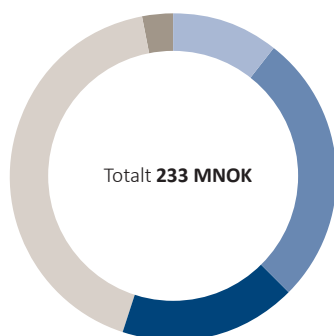

Vi gjennomfører flere forskningstokt for å utvikle løsninger sammen med våre kunder.

Foto: TYD

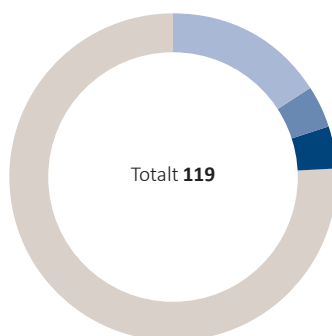
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

● NFR grunnbevilgning	10,7 %
● NFR prosjektbevilgninger	27,0 %
● Offentlig forvaltning	17,5 %
● Industri og næringsliv	42,0 %
● Internasjonale oppdrag	2,8 %

Ansatte

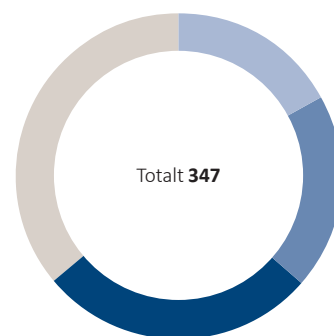

● Administrativt	19
● Teknisk personell	5
● Ingeniører	5
● Forskere	90*

*herav 51 med doktorgrad

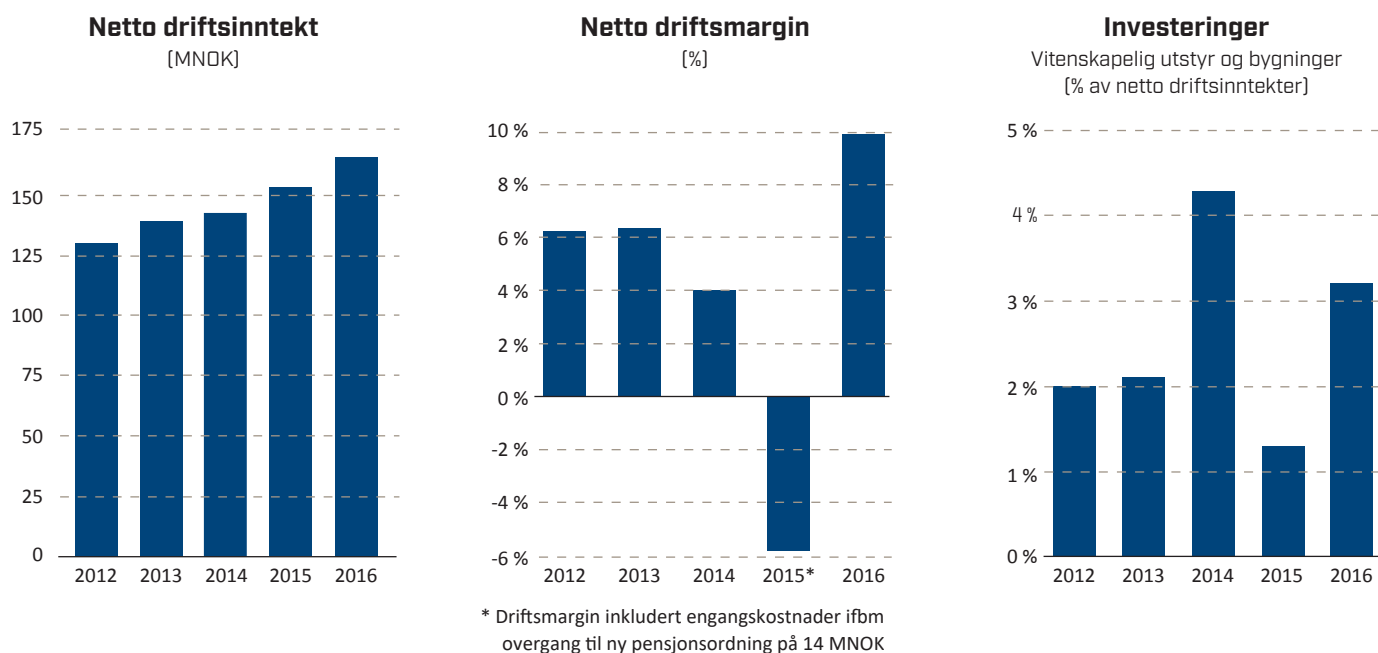
Publikasjoner

(inkl. formidling)

● Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	59
● Vitenskapelig foredrag og poster	68
● Rapporter	95
● Populærvitenskapelige artikler og foredrag	125

SINTEF Fiskeri og havbruk AS

Finansielle hovedtall

MNOK	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat					
Brutto driftsinntekter	181	189	197	205	233
Netto driftsinntekter	130	139	143	153	166
Driftsresultat	8	9	6	-9	16
Årsresultat	8	8	5	-8	13
Balanse					
Anleggsmidler	16	27	36	26	33
Omløpsmidler	83	95	107	108	106
Sum eiendeler	99	122	143	134	138
Egenkapital	54	62	67	59	74
Gjeld	45	60	76	75	65
Sum egenkapital og gjeld	99	122	143	134	138
Lønnsomhet					
Driftsmargin %	6,2	6,5	4,0	-5,9	9,9
Totalrentabilitet %	10,7	9,3	6,3	-3,7	13,2
Egenkapitalrentabilitet %	19,0	16,6	11,0	-15,6	25,2
Likviditet					
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-7	28	8	-5	-1
Likviditetsgrad	2,0	1,6	1,4	1,5	1,7
Soliditet					
Egenkapital i %	54,5	50,8	46,8	44,0	53,3
Operativ arbeidskapital	41	35	31	34	42

MARINTEK

Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS (MARINTEK) driver forskning og utvikling innen marin teknologi i et globalt marked, med hovedvekt på maritim sektor, olje og gass samt havenergi. MARINTEK utvikler og verifiserer teknologiske løsninger, forretnings- og drifts-

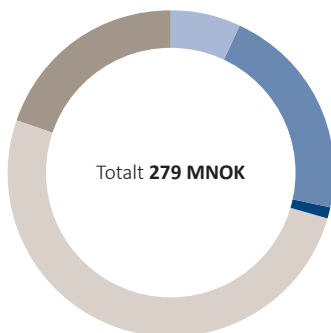
konsepter for shipping-, havenergi- og petroleumsindustriene samt den maritime utstyrsindustrien. Fra 1.1.2017 er instituttet en del av SINTEF Ocean AS.

Skipsmodelltanken på Tyholt markerte i 2014 at det var 75 år siden den offisielle åpningen (1. september 1939). FoU-arbeidet i Skipsmodell-tanken har gjennom generasjoner vært av stor betydning for Norges rolle som stormakt på havet. Foto: MARINTEK/Lars Kristian Steen

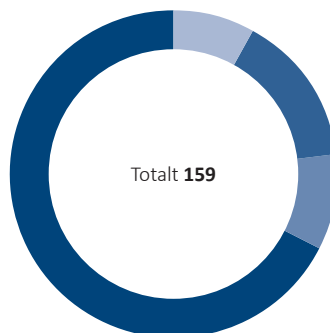
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

- NFR grunnbevilgning 7,0 %
- NFR prosjektbevilgninger 21,5 %
- Offentlig forvaltning 1,1 %
- Industri og næringsliv 50,8 %
- Internasjonale oppdrag 19,7 %

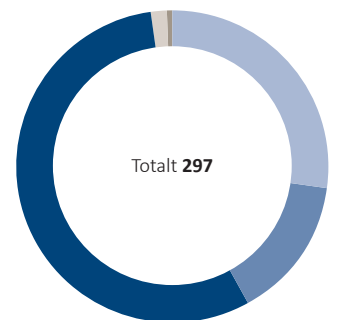
Ansatte

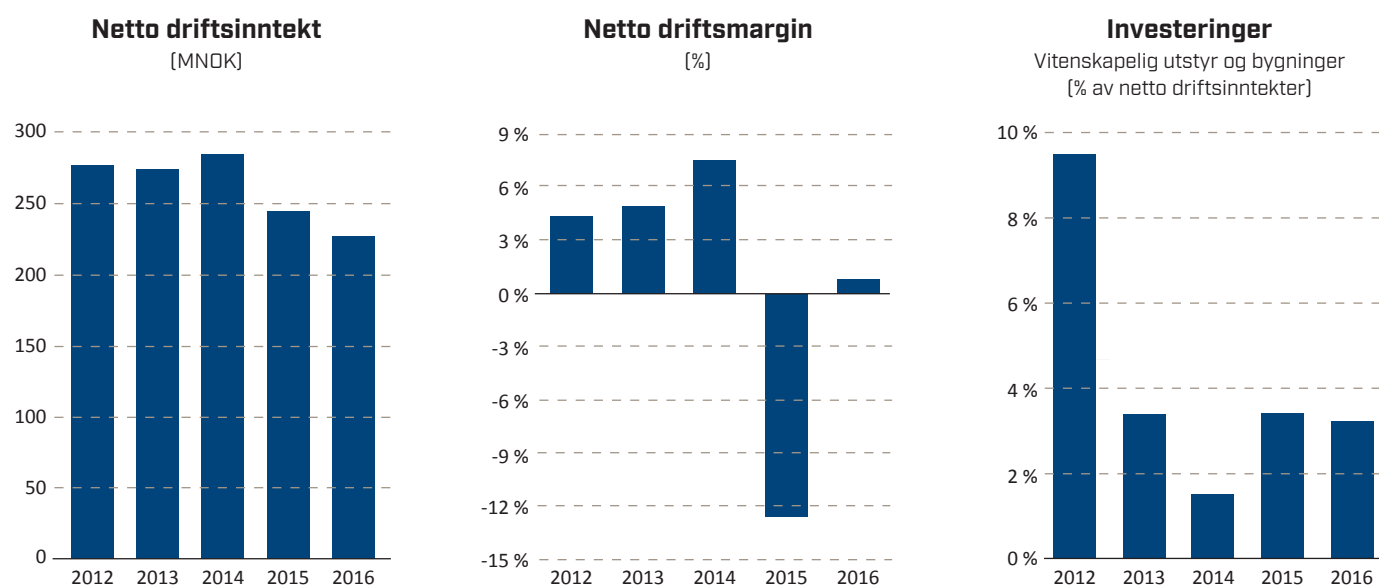
- Administrativt 13
 - Teknisk personell 24
 - Ingeniører 15
 - Forskere 107*
- *herav 55 med doktorgrad

Publikasjoner

(inkl. formidling)

- Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi 81
- Vitenskapelig foredrag og poster 44
- Rapporter 166
- Populærvitenskapelige artikler og foredrag 5
- Fagbøker, lærebøker m.m. 1

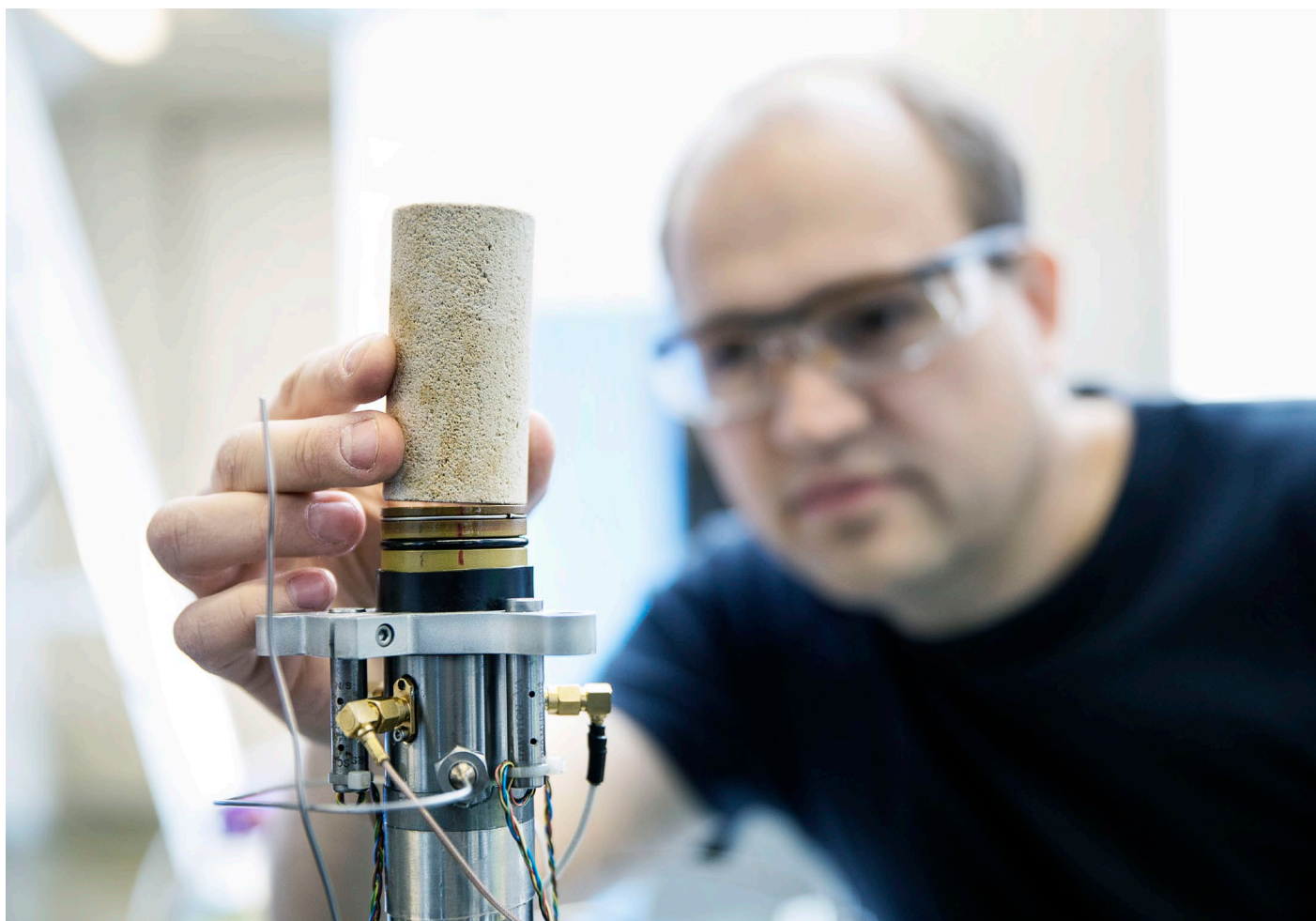
Finansielle hovedtall

MNOK	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat					
Brutto driftsinntekter	319	316	332	303	279
Netto driftsinntekter	277	273	285	244	227
Driftsresultat	12	13	21	-31	2
Årsresultat	15	15	19	-29	1
Balanse					
Anleggsmidler	98	109	97	97	88
Omløpsmidler	271	271	292	272	262
Sum eiendeler	369	380	390	369	350
Egenkapital	230	238	252	223	223
Gjeld	138	142	138	146	127
Sum egenkapital og gjeld	369	380	390	369	350
Lønnsomhet					
Driftsmargin %	4,3	4,8	7,4	-12,6	0,8
Totalrentabilitet %	1,6	1,8	2,7	-5,0	3,8
Egenkapitalrentabilitet %	3,4	3,1	3,9	-14,2	1,7
Likviditet					
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1	5	57	12	41
Likvidetsgrad	2,0	1,9	2,1	1,9	2,2
Soliditet					
Egenkapital i %	62,4	62,7	64,6	60,4	63,8
Operativ arbeidskapital	155	157	159	131	141

SINTEF Petroleum AS

SINTEF Petroleum utvikler teknologi for effektiv, sikker og miljøvennlig petroleumsvirksomhet. Vi bidrar til at verdiskapingen i petroleumsvirksomheten skjer kostnadseffektivt og med minst mulig bruk

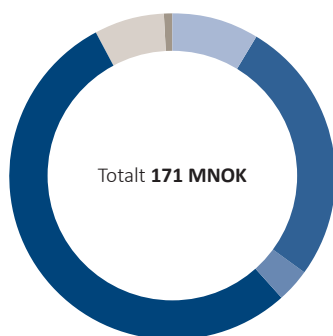
av energi og materiell. Vi bidrar i tillegg til at verdiene skapes med så lav miljøbelastning som mulig, ved hjelp av teknologi som ivaretar hensynet til mennesker, materiell og omgivelser.

Forsker Lars Erik Walle ved Formasjonsfysikk-laboratoriet studerer styrkeegenskapene til steinprøver av kritt for å gi bedre kunnskap om borehullsstabilitet i forbindelse med boring og utvinning fra kritt-formasjoner. Foto: SINTEF/Geir Mogen

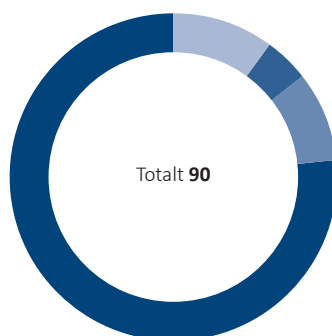
Finansieringskilder

(% av brutto driftsinntekter)

● NFR grunnbevilgning	8,7 %
● NFR prosjektbevilgninger	26,5 %
● Offentlig forvaltning	3,8 %
● Industri og næringsliv	53,7 %
● Internasjonale oppdrag	6,9 %
● Andre inntekter	0,5 %

Ansatte

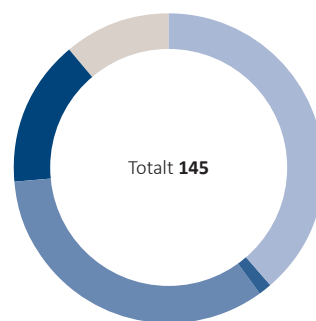

● Administrativt	9
● Teknisk personell	4
● Ingeniører	8
● Forskere	69*

*herav 52 med doktorgrad

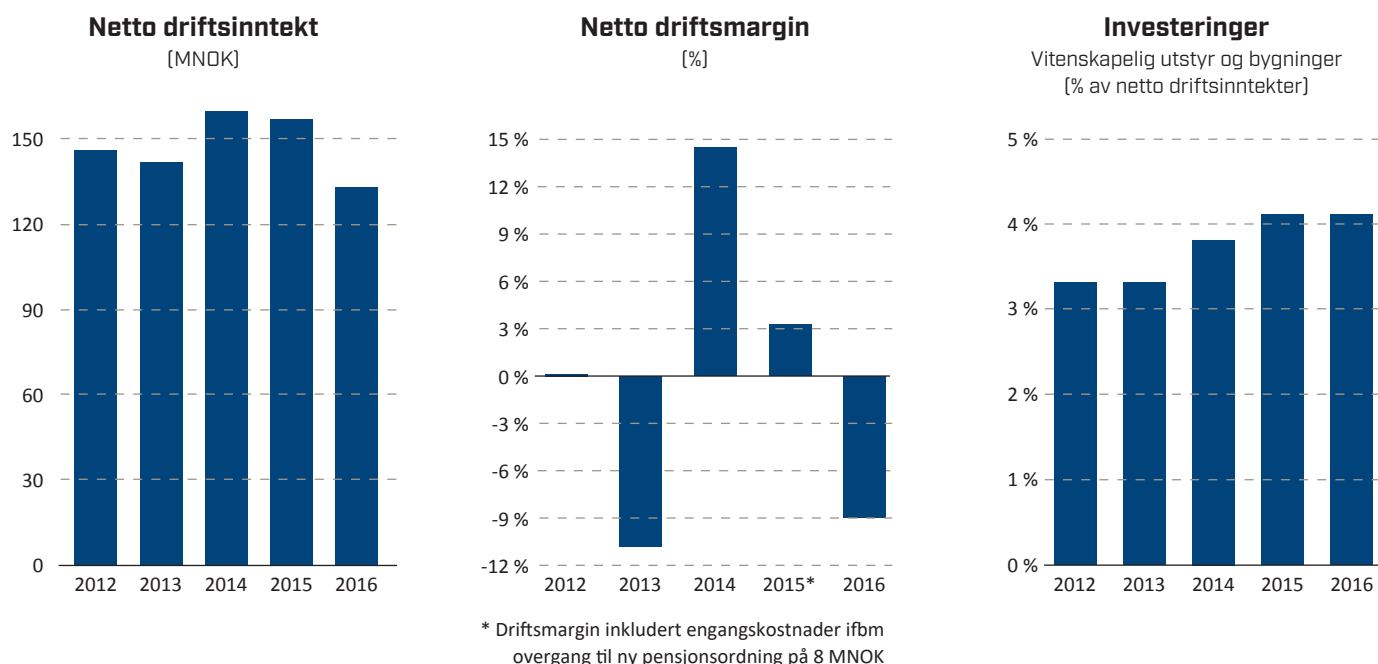
Publikasjoner

(inkl. formidling)

● Vitenskapelig artikkel i periodika, serie eller antologi	56
● Vitenskapelig monografi	2
● Vitenskapelig foredrag og poster	49
● Rapporter	22
● Populærvitenskapelige artikler og foredrag	16

SINTEF Petroleum AS

Finansielle hovedtall

MNOK	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat					
Brutto driftsinntekter	199	172	188	203	171
Netto driftsinntekter	146	142	160	157	133
Driftsresultat	0	-15	23	5	-12
Årsresultat	6	-10	39	13	-11
Balanse					
Anleggsmidler	98	105	105	105	99
Omløpsmidler	223	210	223	231	211
Sum eiendeler	321	314	328	337	311
Egenkapital	237	229	256	265	252
Gjeld	83	86	72	71	58
Sum egenkapital og gjeld	320	315	328	337	311
Lønnsomhet					
Driftsmargin %	0,1	-10,8	14,4	3,2	-9,1
Totalrentabilitet %	0,6	-0,7	3,1	1,1	-0,6
Egenkapitalrentabilitet %	0,7	-1,1	4,0	1,2	-1,1
Likviditet					
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-8	3	22	23	1
Likviditetsgrad	3,2	3,0	3,2	3,2	3,6
Soliditet					
Egenkapital i %	74,2	72,6	78,2	78,8	81,2
Operativ arbeidskapital	153	134	154	160	153

TEKNOLOGI FOR ET BEDRE SAMFUNN

www.sintef.no

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

SINTEF

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 17.07.1998 og er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen når morforetaket Stiftelsen SINTEF og dets eierandeler i andre selskaper presenteres som en økonomisk enhet. I konsernregnskapet er alle selskaper der Stiftelsen SINTEF eier mer enn 50 % av aksjene og/ eller har bestemmende innflytelse tatt med. Datterselskaper som ikke har betydning for å bedømme SINTEFs stilling og resultat er utelatt fra konsolideringen.

SINTEF-konsernet benevnes SINTEF. Se for øvrig note 6 om datterselskaper.

SINTEF Petroleum AS
SINTEF Energi AS
SINTEF Fiskeri og havbruk AS
SINTEF Ocean AS (tidligere MARINTEK - Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS)
SINTEF Holding AS (Konsern)

Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper som inngår i konsernregnskapet, samt urealisert interfortjeneste, er eliminert. Minoritetsinteressenes andel av resultatet inngår i konsernets resultat og minoritetsinteressenes andel av egenkapitalen inngår i konsernets egenkapital.

Aksjer i datterselskaper er eliminert i konsernregnskapet etter oppkjøpsmetoden. Dette innebærer at det oppkjøpte selskapet vurderes til virkelig verdi på kjøpstidspunktet og eventuell merpris utover dette klassifiseres som goodwill. For deleide datterselskaper er kun andel av goodwill inkludert i balansen.

Prinsipper for inntektsføring

For prosjekter anvendes løpende inntektsføring. Dette innebærer at inntektsføringen skjer etter hvert som arbeidet utføres i henhold til fullføringsgrad slik at opparbeidet andel av prosjektets forventede fortjeneste tas til inntekt. Fullføringsgrad fastsettes ut fra utført produksjon.

For prosjekter som forventes å gi tap er hele det forventede tapet kostnadsført.

Offentlige tilskudd i form av forskningsrådsbevilgninger og lignende inntektsføres etter de grunnleggende prinsipper for inntekts- og kostnadsføring. Det vil si at tilskuddet inntektsføres samtidig med den inntekten den skal øke eller kostnaden det skal redusere. Tilskudd som det er knyttet betingelser til inntektsføres først når det er sannsynlig at betingelsene er eller vil bli oppfylt.

Investeringer og tilskudd føres netto. Investeringstilskudd går til fradrag fra historisk kost for investeringsobjektet. Lisensinntekter inntektsføres proratisk over lisensperioden.

Klassifisering

Omløpsmidler er poster som knytter seg til oppdragsvirksomheten eller fordringer som tilbakebetales innen ett år samt andre eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten. Andre eiendeler er anleggsmidler. Skillet mellom kortsiktig og langsiktig gjeld settes ved ett år til forfalltidspunktet.

Aksjer i datterselskaper og andre aksjeinvesteringer der formålet er av strategisk eller annen "ikke-finansiell" karakter, klassifiseres som anleggsaksjer. Øvrige aksjer klassifiseres som omløpsmidler.

Verdivurdering av eiendeler

Vurdering av anleggsmidler skjer til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi og verdifalle ikke anses å være av forbigående art foretas nedskrivning til virkelig verdi.

Aksjer i datterselskaper

Investeringer i datterselskaper som konsolideres er regnskapsført etter egenkapitalmetoden i Stiftelsen SINTEFs regnskap. Etter egenkapitalmetoden skal investeringen vurderes til Stiftelsen SINTEFs eierandel av egenkapitalen og resultatet av andelen skal inntektsføres eller kostnadsføres.

Andre aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler

Anleggsaksjer hvor SINTEF ikke har betydelig innflytelse balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Aksjer og andre finansielle instrumenter klassifisert som omløpsmidler

Aksjer og andre finansielle instrumenter som inngår i handelsporteføljen vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Andre omløpsmidler er vurdert til laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen .

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Valuta (inn- og utgående) sikres med terminforretninger direkte knyttet til oppdrag. Usikrede valutainbetalinger benyttes til løpende utgifter i utenlandsk valuta.

Sikringer

Sikringsinstrumentene reflekteres ved at realiserte og urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentet ikke resultatføres før det underliggende sikringsobjektet påvirker resultatregnskapet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er vurdert til pålydende etter fradrag for forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Oppdrag i arbeid

Beløpet omfatter utført, ikke fakturert arbeid. Påløpte timer er vurdert til utfaktureringsgrad og i henhold til fullføringsgrad, med fradrag for forventet tap.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er i balansen omregnet til balansedagens kurs. Valuta (inn- og utgående) sikres med terminforretninger direkte knyttet til oppdrag. Valutaterminkontrakter er balanseført til virkelig verdi på balansedagen. Usikrede valutainnbetalinger benyttes til løpende utgifter i utenlandsk valuta.

Varer

Varer er vurdert til laveste av anskaffelseskost etter FIFO-metoden og netto salgsværdi.

Immaterielle eiendeler

Med unntak av utsatt skattefordel og konsesjoner/ patenter, er utgifter til immaterielle eiendeler, herunder utgifter til forskning og utvikling, kostnadsført i sin helhet.

Varige driftsmidler

Ved nyanskaffelser aktiveres og avskrives driftsmidler med kostpris over kr 15 000,- som vurderes å ha en økonomisk levetid på tre år eller mer. Driftsmidlene avskrives lineært etter antatt økonomisk levetid med 33 % for vitenskapelig utstyr, kontorutstyr, inventar og transportmidler samt 2 - 5 % for bygninger.

Skatter

Stiftelsen SINTEF er en allmenntilgjengelig forskningsstiftelse. Den har til formål å bidra til utvikling av samfunnet gjennom å utføre forskning innenfor naturvitenskap, teknologi (herunder også bygg- og anleggsvitenskap), og helse- og samfunnsfag i samarbeid med NTNU. Formålet realiseres gjennom oppbygging av kompetanse på høyeste nivå og et tett samarbeid med NTNU og i samarbeid med næringsliv, forvaltning og andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

Stiftelsen SINTEF har ikke erverv til formål. Stiftelsen SINTEF kan delta i forskningsforetak som ikke har erverv til formål og i foretak som i hovedsak er basert på SINTEF-konsernets forskningsresultater.

Stiftelsen SINTEF har innarbeidet utsatt skattefordel i regnskapet fra 2010 ut fra at dette er skattekreditter som vil kunne nyttiggjøres i framtida ved at de gir redusert betalbar skatt i framtidige perioder. Det innebar en inntektsføring med 278 MNOK for Stiftelsen SINTEF og 368 MNOK for SINTEF i 2010. Inntektsføringen i 2010 vil motsvares av årlig økte skattekostnader i årene framover.

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner er ført mot egenkapitalen. Skattekostnad består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel presenteres i balansen. For nærmere informasjon henvises det til note 15.

Pensjoner

Stiftelsen SINTEF og alle konsoliderte selskaper er pliktig til å ha en tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og har etablert en pensjonsordning som tilfredsstiller kravene etter denne loven.

Pr 01.01.2016 gikk Stiftelsen SINTEF over fra ytelsesbasert pensjonsordning til innskuddsbasert hybrid pensjonsordning. I den nye pensjonsavtalen er det kun midler og forpliktelser knyttet til ansatte som var sykemeldt eller ufør som er igjen, i tillegg til gjenværende pensjonister. I den nye hybridavtalen tilsvarer årets pensjonskostnad innbetalte innskudd.

Fra og med 01.01.2016 har også SINTEF Energi AS, SINTEF Petroleum AS, SINTEF Fiskeri og havbruk AS gått over fra ytelsesbasert til innskuddsbasert hybrid pensjonsordning etter samme modell som Stiftelsen SINTEF.

Følgende selskap har kollektive avtaler om innskuddspensjon; SINTEF Ocean, SINTEF Raufoss Manufacturing AS, SINTEF TTO AS og SINTEF Molab AS. Årets pensjonskostnad tilsvarer innbetalte innskudd.

AFP-forpliktelser innenfor LO/NHO-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, men som regnskapsføres som en innskuddsbasert ordning da den ikke er målbar.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Note 2 Salgsinntekt

Stiftelsen SINTEF		Fordelt på institutter	SINTEF	
2015	2016		2016	2015
295 175	317 242	SINTEF Byggforsk		
415 742	411 203	SINTEF Digital		
817 100	801 313	SINTEF Materialer og kjemi		
275 447	272 374	SINTEF Teknologi og samfunn		
147 642	142 563	SINTEF interne tjenester		
1 951 106	1 944 695	Sum Stiftelsen SINTEF	1 944 695	1 951 106
		SINTEF Ocean AS	278 790	303 426
		SINTEF Energi AS	439 023	397 027
		SINTEF Fiskeri og havbruk AS	233 004	207 600
		SINTEF Petroleum AS	170 505	202 960
		SINTEF Holding (Konsern)	277 914	302 084
		Eliminert internomsetning	-197 383	-202 309
		Sum SINTEF	3 146 548	3 161 893

Stiftelsen SINTEF		Per geografisk marked:	SINTEF	
2015	2016		2016	2015
1 633 551	1 635 423	Norge	2 698 235	2 665 298
252 622	258 287	EU/ Europa	331 644	322 378
64 932	50 985	Andre	116 670	176 220
1 951 106	1 944 695	Sum	3 144 546	3 161 893

Note 3 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016		2016	2015
787 962	859 374	Lønn	1 447 192	1 384 234
115 427	109 689	Folketrygdavgift/ arbeidsgiveravgift	197 663	201 671
199 560	113 981	Pensjonskostnader (se note 12)	177 221	298 100
247 628	-	Pensjonskostnad ved avvikling ytelsesordning (se note 12)	-	353 080
51 342	13 799	Andre ytelser	35 137	77 143
1 401 918	1 096 843	Sum	1 857 214	2 314 228

1 107	1 058	Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	1 806	1 901
-------	-------	---	-------	-------

Lån og sikkerhetsstillelse

Stiftelsen SINTEF		Lån til fordel for	SINTEF	
2015	2016		2016	2015
274	237	Ansatte	237	286

Ytelser til ledende personer

	Lønn	Pensjonskostnader	Annen godtgjørelse
Konsernsjef	2 558	658	135
Styret	-	-	1 049
Stiftelsen SINTEFs råd	-	-	-

Ny konsernsjef tiltrådte 01.01.2016. Konsernsjef omfattes av SINTEFs gjeldende kollektive pensjonsordning for lønn opp til 12G. Konsernsjef er også omfattet av gjeldende kompensasjonsordning for pensjonsopptjening for lønn over 12G som gir mulighet til å oppnå ca 66 % av lønn over 12G ved fylte 67 år basert på egen sparing av pensjonstilskuddet. Konsernsjef har 6 måneders gjensidig oppsigelsestid samt en ordning med 12 måneders etterlønn dersom styret ønsker at konsernsjefens arbeidsforhold skal opphøre. Andre inntekter i perioden vil ikke komme til fradrag.

Styret har etablert retningslinjer for en bonusordning for konsernsjef og medlemmene av konsernledelsen. Eventuelle utbetalinger er prestasjonsbasert og kan maksimalt utgjøre to måneders lønn.

Revisor

Godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskap Deloitte Advokatfirma AS fordeler seg slik:

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016		2016	2015
452	415	Lovpålagt revisjon	1 390	1 444
488	612	Andre attestasjonstjenester	976	883
-	-	Skatterådgivning	115	45
429	978	Advokatbistand	1 069	580
56	350	Andre tjenester utenfor revisjonen	841	163
1 424	2 355	Sum	4 392	3 115

Godtgjørelse til andre revisjonsselskap for revisjons- og revisjonsrelaterte tjenester utgjør for konsernet TNOK 89
 Godtgjørelse til andre revisjonsselskap for andre tjenester utgjør for konsernet TNOK 35

Note 4 Immaterielle eiendeler

Stiftelsen SINTEF		Konsesjon, patent mv.		
Anskaffelseskost 01.01.		144 791		
Tilgang		290		
Anskaffelseskost 31.12.		145 081		
Akkumulerte avskrivninger, nedskrivninger og reviderte nedskrivninger 31.12.			43 563	
Bokført verdi pr. 31.12.			101 519	
Årets avskrivninger			14 587	
Økonomisk levetid			Lineær	
Avskrivningsplan			10 år	
SINTEF		Konsesjoner patenter lisenser mv	Goodwill SINTEF Raufoss AS	SUM
Anskaffelseskost 01.01.		144 791	600	145 391
Tilgang		290	-	290
Avgang		-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.		145 081	600	145 681
nedskrivninger 31.12.		43 563	520	44 083
Akk. avskr., nedskr. og rev. nedskrivninger 31.12.		43 563	520	44 083
Bokført verdi pr. 31.12.		101 518	80	101 599
Årets avskrivninger		14 587	120	14 707
Årets nedskrivninger		-	-	-
Økonomisk levetid		10 år	5 år	
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	

Note 5 Varige driftsmidler

Stiftelsen SINTEF		Bygn. og annen fast eiendom	Vitenskapelig utstyr	Driftsløs. inventar, verktøy ol	SUM
Anskaffelseskost 01.01.		744 101	136 024	55 938	936 063
Tilgang kjøpte driftsmidler		37 403	27 901	6 474	71 778
Avgang		-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.		781 504	163 925	62 412	1 007 841
Akk. avskr., nedskr. og rev. nedskrivninger 31.12.		334 592	102 293	49 959	486 844
Bokført verdi pr. 31.12.		446 912	61 632	12 453	520 996
Årets avskrivninger		30 297	23 247	4 644	58 188
Økonomisk levetid		10-50 år	3 år	3 år	
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	Lineær	
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler		-	-	-	-
SINTEF		Bygn. og annen fast eiendom	Vitenskapelig utstyr	Driftsløsøre, inventar, verktøy ol	SUM
Anskaffelseskost 01.01.		1 064 641	550 755	122 667	1 738 063
Tilgang kjøpte driftsmidler		18 462	67 714	14 036	100 212
Avgang		-	1 255	732	1 987
Anskaffelseskost 31.12.		1 086 042	614 275	135 971	1 836 288
Akk. avskr., nedskr. og rev. nedskrivninger 31.12.		441 957	474 197	107 006	1 023 160
Bokført verdi pr. 31.12.		644 085	140 081	28 966	813 132
Årets avskrivninger		42 848	45 628	9 985	98 461
Årets nedskrivninger		-	-	-	-
Økonomisk levetid		10 - 50 år	3 - 20 år	3 - 5 år	
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	Lineær	
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler		-	-	-	-

Operasjonell leasing av kontorutstyr og biler kostnadsføres fortløpende i sin helhet. Leasingavtalene er fra 3 til 5 år. Selskapet avstår fra kjøp etter endt leasingperiode.

Note 6

Datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap

Stiftelsen SINTEF

Stiftelsen SINTEFs datterselskaper	Ansk.- tidspunkt	Konsolidert (ja/nei)	Foretnings- kontor	Stemme og eierandel
SINTEF Petroleum AS	01.01.1985	ja	Trondheim	100,00 %
SINTEF Holding AS	01.01.1988	ja	Trondheim	100,00 %
SINTEF Fiskeri og havbruk AS	01.01.1999	ja	Trondheim	96,90 %
SINTEF Energi AS	16.12.1985	ja	Trondheim	61,01 %
SINTEF Ocean AS (tidl MARINTEK-Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS)	19.12.1984	ja	Trondheim	56,03 %

Selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden

	SINTEF Petroleum AS	SINTEF Holding (Konsern)	SINTEF Fiskeri og havbruk AS	SINTEF Energi AS	SINTEF Ocean AS	SUM
Opprinnelig anskaffelseskost						
Balansført egenkapital på kjøpstidspkt	9 000	6 670	11 219	4 600	6 500	37 989
Inngående balanse 01.01.	264 021	83 919	58 291	197 758	124 410	728 398
Andel årets resultat	-8 708	-5 273	13 576	9 491	860	9 946
Kapitalutvidelse		-				-
Endring av regnskapsprinsipp	-2 678	-981				-3 659
Andre endringer i løpet av året		714	206			920
Utgående balanse 31.12.	252 635	78 379	72 073	207 249	125 270	735 605

SINTEF

Tabellen viser datterselskap og vesentlige datterdatterselskap som inngår i konsernet. For konsolideringsprinsippet vises det til informasjon i note 1.

Konsoliderte selskap		Ansk.- tidspunkt	Konsolidert (ja/nei)	Foretnings- kontor	Stemme og eierandel
SINTEF Petroleum AS	Datter	01.01.1985	ja	Trondheim	100,00 %
SINTEF Flowtech AS	Felleskontrollert virksomhet	19.12.2014	ja	Trondheim	50,00 %
SINTEF Holding AS	Datter	01.01.1988	ja	Trondheim	100,00 %
SINTEF Utvikling AS		16.10.2010	ja	Trondheim	100,00 %
SINTEF TTO AS		24.11.2004	ja	Trondheim	100,00 %
SINTEF Nord AS		07.05.2008	ja	Tromsø	70,00 %
SINTEF Venture AS		08.02.2002	ja	Trondheim	68,02 %
SINTEF Venture III AS		28.11.2006	ja	Trondheim	68,02 %
SINTEF Molab AS		01.01.1990	ja	Mo i Rana	60,00 %
SINTEF Helgeland AS		01.07.2016	ja	Mo i Rana	56,04 %
SINTEF Raufoss Manufacturing AS (SRM)		09.02.2004	ja	Raufoss	50,07 %
SINTEF Flowtech AS		19.12.2014	ja	Trondheim	50,00 %
SINTEF Fiskeri og havbruk AS	Datter	01.01.1999	ja	Trondheim	96,90 %
SINTEF Energi AS	Datter	16.12.1985	ja	Trondheim	61,01 %
SINTEF Ocean AS	Datter	19.12.1984	ja	Trondheim	56,03 %
MARINTEK (USA), inc.		18.11.1998	ja	Houston, USA	100,00 %

Note 6

Datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap, forts.

SINTEFs felleskontrollerte virksomheter (FKV) og tilknyttede selskap (TS)	Eier i SINTEF	Ansk.-tidspunkt	Foretningskontor	Stemme-andel	Eierandel
SINTEF Venture IV AS	SINTEF Venture AS	26.11.2013	Trondheim	47,85 %	47,85 %
SP Fire Research AS	SINTEF Holding AS	31.12.2000	Trondheim	30,00 %	30,00 %
Ledaflow DA	SINTEF Flowtech AS	07.06.2013	Trondheim	25,00 %	25,00 %

FKV og TS regnskapsført etter egenkapitalmetoden

	SINTEF			SUM FKV og TS
	Ledaflow DA	SINTEF Venture IV AS	FireResearch AS	
Opprinnelig anskaffelseskost	15 375	7 927	1 300	9 227
Balanseført egenkapital på kjøpstidspkt		7 927	1 300	9 227
Henførbare merverdi	-	-	-	-
Goodwill	-	-	-	-
Inngående balanse 01.01	-	7 927	1 505	9 432
Korrigerende tidligere års feil	7 961			7 961
Kapitalforhøyelse		12 261	-	12 261
Andel årets resultat	-3 316	-4 564	-	-7 880
Prinsippendring ført direkte mot EK	-	-	-1 505	-1 505
Utgående balanse 31.12	4 645	15 624	-	20 269

Note 7

Andre finansielle instrumenter

Stiftelsen SINTEF

Anleggsmidler

Aksjer og andeler i selskaper hvor den regnskapspliktiges eierandel er over 10% eller investeringen utgjør mer enn 50% av den regnskapspliktiges egenkapital.

	Eierandel	Balanseført verdi
Andre mindre aksjeposter	< 10 %	70
Sum		70

SINTEF

Anleggsmidler

Aksjer og andeler i selskaper hvor den regnskapspliktiges eierandel er over 10% eller investeringen utgjør mer enn 50% av den regnskapspliktiges egenkapital. Aksjeposter som er eid med mer enn 50 % er ikke konsolidert begrunnet ut fra vesentlighetshensyn.

	Eier i SINTEF	Eierandel	Balanseført verdi
AVS Chile SA	SINTEF Fiskeri og havbruk AS	25,0 %	-
Lean Lab Norge AS	SINTEF Raufoss Manufacturing AS	14,3 %	200
Ko-Aks AS	SINTEF Raufoss Manufacturing AS	13,4 %	-
SRM AS	SINTEF Holding (Konsern)	56,4 %	551
Nordic Additive Manufacturing AS	SINTEF Raufoss Manufacturing AS	16,7 %	400
Total Innovasjon AS	SINTEF Raufoss Manufacturing AS	13,4 %	50
Andre mindre aksjeposter		< 10 %	3 427
Sum			4 629

Note 7 Andre finansielle instrumenter, forts.**SINTEF****Omløpsmidler**

Aksjer og andeler i selskaper hvor den regnskapspliktiges eierandel er over 10% eller investeringen utgjør mer enn 50% av den regnskapspliktiges egenkapital.

	Eier i SINTEF	Eierandel	Balansert verdi
MarbiLeads AS	SINTEF Holding (Konsern)	100,00 %	4 130
SpinChip Diagnostics AS	SINTEF Holding (Konsern)	33,00 %	14 779
AblePay AS	SINTEF Holding (Konsern)	66,50 %	20 284
Offshore Simulator Center AS	SINTEF Ocean AS	25,00 %	910
Natmig AS	SINTEF Holding (Konsern)	25,00 %	25
Biosergen AS	SINTEF Holding (Konsern)	10,00 %	701
Optosense AS	SINTEF Holding (Konsern)	12,30 %	4 983
Smartcart AS	SINTEF Holding (Konsern)	10,77 %	0
Trøndelag Forskning og Utvikling AS	SINTEF Holding (Konsern)	10,02 %	500
poLight AS	SINTEF Holding (Konsern)	3,20 %	16 167
LogIT Systems AS	SINTEF Ocean AS	7,30 %	5 882
Dimensions Agri Technologies AS	SINTEF Holding (Konsern)	6,73 %	0
Cybernetica AS	SINTEF Holding (Konsern)	4,43 %	98
Proventure Seed AS	SINTEF Holding (Konsern)	3,20 %	1 809
Andre mindre aksjeposter		< 10 %	870
Verdijusteringer			-41 055
Sum			30 083

Note 8 Obligasjoner og andre verdipapirer**Plasseringer i SINTEF og Stiftelsen SINTEF****Omløpsmidler**

Plasseringene fordeler seg som følger:	Anskaffelses-kost	Balansført verdi = Markedsverdi	Stiftelsen SINTEFs andel av balansført verdi 45,63 %	Resultatført verdiendring	Stiftelsen SINTEFs andel av resultatført verdiendring 45,63 %
Bankinnskudd	36 974	36 974	16 870	-	
Rentepapirer:					
Pengemarkedsfond	135 129	135 085	61 636	-44	-20
Rentefond	85 204	83 796	38 234	-1 408	-643
Sum rentepapirer	220 333	218 881	99 871	-1 452	-663
Aksjefond i Norden	12 600	22 115	10 091	9 514	4 341
Utenlandske Aksjefond	12 993	14 225	6 491	1 232	562
Totale plasseringer til fordeling	282 900	292 195	133 323	9 295	4 241

Note 9 Oppdrag i arbeid

I tillegg til individuell vurdering som gjøres for det enkelte prosjekt er det foretatt en generell verdinedskrivning på 4,6 MNOK.

Note 10 Fordringer med forfall senere enn ett år

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016		2016	2015
7 970	28 409	Andre fordringer	26 933	12 043
12 539	12 539	Lån til foretak i samme konsern	-	-

Note 11 Egenkapital**Stiftelsen SINTEF**

	Innskutt EK	Opptjent EK	Sum EK
Egenkapital 01.01.	69 300	1 805 782	1 875 082
Arsresultat		56 853	56 853
Poster ført mot EK		-2 740	-2 740
Sum egenkapital 31.12.	69 300	1 859 895	1 929 195

SINTEF

	Innskutt EK	Opptjent EK	Sum EK
Egenkapital 01.01.	69 300	2 056 878	2 126 178
Årsresultat		56 491	56 491
Poster ført mot EK		-4 513	-4 513
Egenkapital 31.12.	69 300	2 108 856	2 178 157

Note 12 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016		2016	2015
	96 624	Kostnadsført premie hybrid innskuddsordning	154 828	-
447 187	3 733	Kostnad ytelsesbasert ordning	8 029	-
	-	Øvrige pensjonskostnader	-	-
	13 624	Periodisert arbeidsgiveravgift	14 366	-
97 469	-	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	137 208
46 111	-	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	-	60 127
-47 892	-	Avkastning på pensjonsmidler	-	-63 594
9 252	-	Adm.gebyr	-	10 971
76 028	-	Resultatført estimeringsstap/(gevinst)	-	101 103
-	-	Resultatført andel av planendringseffekt	-	-
1 683	-	Resultatført implementeringsvirkning	-	1 683
16 909	-	Periodisert arbeidsgiveravgift	-	22 394
148 881	-	Resultatføring pensjonsmidler ved avvikling ytelsesordning	-	214 245
98 747	-	Oppgjørseffekter inkludert admin.gebyr fripoliser	-	138 835
447 187	113 981	Pensjonskostnader	177 223	622 971
-	-	Øvrige pensjonskostnader	-	28 208
447 187	113 981	Totale pensjonskostnader	177 221	651 179

Stiftelsen SINTEF

	Sikrede (kollektive)	Andre usikrede	Sum
Påløpte pensjonsforpliktelser	1 419	22 697	24 116
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-1 060	-	-1 060
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-15	-11 209	-11 224
Periodisert arbeidsgiveravgift	51	3 200	3 251
Netto pensjonsforpliktelse	394	14 689	15 083
Herav overfinansierte forpliktelser			
Herav underfinansierte forpliktelser			

SINTEF

	Sikrede (kollektive)	Andre usikrede	Sum
Påløpte pensjonsforpliktelser	12 464	45 181	57 645
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-1 060	-13 851	-14 911
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-15	-14 906	-14 921
Periodisert arbeidsgiveravgift	51	3 512	3 563
Netto pensjonsforpliktelse	11 439	19 875	31 312
Herav overfinansierte forpliktelser			-3 879
Herav underfinansierte forpliktelser			47 298

Stiftelsen SINTEF

01.01	31.12	Antall personer omfattet av ordningen	SINTEF 31.12	01.01
		Ytelsesbasert ordning:		
12	12	Aktive	23	255
505	177	Pensjonister	182	570
517	189	Totalt	205	825

Økonomiske forutsetninger (ytelsesbaserte ordninger)

	31.12	01.01
Diskonteringsrente	2,60 %	2,70 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
Forventet pensjonsøkning	1,50 %	1,50 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	2,25 %	2,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,60 %	3,30 %

Aktuarmessige forutsetninger (ytelsesbaserte ordninger)

	31.12	01.01
Anvendt dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE
Anvendt uføretariff	IR02	IR02
Forventet uttakshyppighet AFP	0 - 50 %	0 - 50 %
Frivillig avgang (alle aldre)	0 - 15 %	0 - 15 %

Stiftelsen SINTEF, SINTEF Petroleum AS, SINTEF Energi AS og SINTEF Fiskeri og Havbruk AS avsluttet 31.12.15 sin ytelsesbaserte pensjonsordning. En ny hybrid pensjonsordning med virkning fra 01.01.2016 erstatter ytelsesordningen.

Note 13

Annen langsiktig gjeld

Stiftelsen SINTEF		Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt:	SINTEF	
2015	2016		2016	2015
-	-	Konvertible lån	-	-
-	-	Obligasjonslån	-	-
-	-	Gjeld til kredittinstitusjoner	4 400	6 631
40 839	34 712	Øvrig langsiktig gjeld	-	4 002
40 839	34 712	Sum annen langsiktig gjeld	4 400	10 634

Note 14

Transaksjoner og mellomværende med nærstående parter

Interne transaksjoner i konsernet beløpet seg til 197,4 MNOK ekskl. mva. Konsernet anvender markedsprinsippet for omsetning mellom mor- og datterselskaper.

Når det gjelder fordringer og gjeld innen konsernet henvises det til egne linjer i balansen.

Note 15

Skattekostnad

Stiftelsen SINTEF		Årets skattekostnad fremkommer slik:	SINTEF	
2015	2016		2016	2015
-	-	Betalbar skatt	9 445	1 009
-35 156	29 063	Endring i utsatt skatt	30 707	-58 844
-	-	Korrigerings av betalbar skatt tidligere år	-	122
-35 156	29 063	Skattekostnad	40 173	-57 692

Stiftelsen SINTEF		Betalt skatt i balansen	SINTEF	
2015	2016		2016	2015
-	-	Årets betalbare skattekostnad	3 642	1 009
-	-	Betalbar skatt i balansen	3 642	1 009

Stiftelsen SINTEF		Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	SINTEF	
2015	2016		2016	2015
-242 124	85 916	Årsresultat før skatt	96 918	-293 434
-65 373	21 479	Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats	24 230	-79 227
		Skatteeffekten av følgende poster:		
12 896	-2 487	Andre permanente forskjeller, investeringer (fritaksmetoden)	-151	1 276
1 358	1 397	Andre ikke fradragsberettigede kostnader	3 818	5 859
-2 024	220	Andre ikke skattepliktige inntekter	-62	-19 932
-	-	Endring i vurdering av utsatt skattefordel	-907	-
18 554	8 453	Virkning av endringer i skatteregler og -satser	13 554	30 615
-	-	Korrigerings betalbar skatt tidligere år	-	122
-	-	Beregnet formueskatt	-	-
-567	-	Andre poster	-264	3 651
-35 156	29 063	Skattekostnad	40 163	-57 636
15 %	34 %	Effektiv skattesats	41 %	20 %

Stiftelsen SINTEF

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til framføring:

	2016		2015	
	Fordel	Forpliktelse	Fordel	Forpliktelse
Driftsmidler	612 630	-	643 495	-
Fordringer	21 500	-	20 737	-
Gevinst- og tapskonto	-	2 850	-	3 562
Regnskapsmessig avsetninger	99 877	-	173 270	-
Pensjonsforpliktelser	27 231	-	27 750	-
Pensjonsmidler	-	-	-	-
Underskudd til framføring	150 711	-	129 849	-
Sum	911 949	2 849	995 101	3 561
Utsatt skattefordel	218 184		247 885	
Ikke balanseført utsatt skattefordel	15 317		15 955	
Netto utsatt fordel	202 867		231 930	

Utsatt skattefordel er oppført med utgangspunkt i fremtidig inntekt.

Note 15 Skattekostnad, forts.

SINTEF

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til framføring:

	2016		2015	
	Fordel	Forpliktelse	Fordel	Forpliktelse
Driftsmidler	910 064	-	954 128	-
Fordringer	31 164	-	33 033	-
Gevinst-og tapskonto	-	13 815	-	11 266
Regnskapsmessig avsetninger	230 372	-	292 949	-
Pensjonsforpliktelser	33 388	138	73 565	136
Pensjonsmidler	919	1 652	1 566	1 654
Ubenyttet godtgjørelse	-	2 729	-	3 412
Underskudd til framføring	441 145	-	361 597	-
Sum	1 647 051	18 333	1 716 837	16 468
Utsatt skattefordel	390 892		425 092	
Ikke balanseført utsatt skattefordel	63 475		66 794	
Netto utsatt fordel	327 416		358 297	

Utsatt skattefordel er oppført med utgangspunkt i fremtidig inntekt.

Note 16 Andre avsetninger for forpliktelser

I posten annen kortsiktig gjeld i SINTEF inngår avsetninger til ferierest, ferielønn og mertid, restruktureringer, forpliktelser vedrørende kostnadsførte ikke betalte regninger og gjennomløpende EU-midler.

Note 17 Pantstillelser og garantier m.v.

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016	Bokført gjeld som er sikret ved pant o.l.:	2016	2015
-	-	Gjeld til kredittinstitusjoner	4 400	6 631
-	-	Sum	4 400	6 631

Stiftelsen SINTEF			SINTEF	
2015	2016	Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld	2016	2015
-	-	Maskiner o.l.	13 860	15 044
-	-	Kundefordringer	48 794	36 200
-	-	Øvrige	4 916	11 856
-	-	Totalt	67 570	63 100

-	-	Garantiansvar	-	1 736
---	---	---------------	---	-------

SINTEF har inngått avtale med Sparebank 1 SMN om et kontoteknisk flerbrukersystem for de juridiske enhetene i konsernet. Sparebank 1 SMN har kun rett til motregning i kontoer som de respektive juridiske enhetene disponerer i banken, uavhengig av kontotype og valuta.

Tilskudd fra EU samt skattetrekkmidler oppbevares på separate kontoer utenfor flerbrukersystemet.

Fornytt bankavtale ble inngått med Sparebank 1 SMN i 2016. I avtalen forplikter Stiftelsen SINTEF å stille sikkerhet i eiendom for 100 MNOK i pant.

Stiftelsen SINTEF er part i enkelte juridiske saker som et resultat av den ordinære virksomheten. Stiftelsen SINTEF vurderer at eventuelle forpliktelser i denne sammenheng ikke vil være vesentlig i forhold til Stiftelsen SINTEFs resultat, likviditet eller finansielle stilling.

Note 18 Finansiell markedsrisiko

SINTEF er eksponert for valutasingninger ved at prosjektinntekter er i annen valuta enn hele eller deler av kostnadene. Eksponeringen er i hovedsak mot EUR og USD og for å avlaste denne risikoen benyttes terminkontrakter i den aktuelle valuta. Det aller meste av valutaterminer er knyttet til kontraktfestede prosjektinntekter i utenlandsk valuta. Det foreligger fullmakt til større "blokk-sikringer" ved behov.

SINTEF har en likviditetsreserve som plasseres sentralt på vegne av de selskapene som ønsker å delta. Porteføljen plasseres i henhold til "Regler for finansforvaltning", godkjent av styre 19. oktober 2016.

SINTEF sin finansportefølje hadde pr 31.12.2016 en markedsverdi på 292 MNOK. Stiftelsen SINTEF sin andel av porteføljen var 46 %.

Porteføljen inneholder i all vesentlig grad rentefond, og hadde pr 31.12.2016 en durasjon på 0,24. En endring i rentenivået på 1 % vil gi en resultat effekt på 0,5 MNOK for den totale porteføljen. Stiftelsen SINTEF sin andel av denne risikoen er 0,2 MNOK. Resten av porteføljen består av likvider og investeringer plassert i veldiversifiserte fond.

Note 19 Valuta

Stiftelsen SINTEF valutasikrer inntekter i annen valuta med terminkontrakter i bank. Disse terminkontraktene er enten individuelle for det enkelte prosjekt eller de inngår i flere bolksikringer med kvartalsvise forfall.

I tabellen nedenfor er linjen "Inntekter 2016 - 2020" summen av inngåtte kontrakter som er valutasikret målt i NOK per 31.12 (markedsverdi). Terminkontrakter er den netto posisjon (kjøp - salg) som er utestående per årsskiftet målt i NOK ved forfallstidspunkt.

* Bank er eksklusive EU-kordinator prosjekter.

Stiftelsen SINTEF

Valuta	EUR	USD	GBP	DKK	SEK	Andre	Sum
Bankinnskudd	-4 325	-11 387	501	-1 239	1 681	2 240	-12 529
Kundefordringer	40 804	9 062	-	375	1 185	-	51 426
Leverandørgjeld	-1 557	-427	-18	-228	-247	33	-2 445
Inntekter 2016 - 2020	296 104	25 038	-20 290	1 625	1 620	1 399	305 496
Terminkontrakter	-262 349	-28 234	20 040	-1 505	-327	-1 092	-273 467
Netto eksponering	68 677	-5 949	232	-972	3 911	2 580	68 480

SINTEF

Valuta	EUR	USD	GBP	DKK	SEK	Andre	Sum
Bankinnskudd	-24 548	-57 462	501	2 604	1 681	3 173	-74 051
Kundefordringer	48 859	9 151	502	1 603	1 185	-	61 300
Leverandørgjeld	-3 060	-2 261	-3 201	-349	-259	185	-8 945
Inntekter 2016 - 2020	421 420	26 024	-20 290	1 625	1 620	23 433	453 831
Terminkontrakter	-370 650	-16 965	20 040	-1 505	-327	-21 826	-391 234
Netto eksponering	72 021	-41 513	-2 449	3 978	3 899	4 964	40 900

Note 20 Bankinnskudd

Bankinnskudd, kontanter o.l. omfatter bundne skattetrekkmidler med 59,27 MNOK i Stiftelsen SINTEF og 103 MNOK i konsernet.

Til styret i Stiftelsen SINTEF

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen SINTEFs årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 56 853 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 56 491 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Stiftelsen SINTEF per 31. desember 2016 og av stiftelsens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Stiftelsen SINTEF per 31. desember 2016 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til stiftelsens og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- Identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- Opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens eller konsernets interne kontroll.
- Evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- Konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.
- Evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

- Innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Trondheim 29. mars 2017
Deloitte AS

Mette Estenstad
statsautorisert revisor